

UNITÀ 1 **BENVENUTI! – WELKOM!** (p. 10)

Ons project: Posters maken met de namenlijst van de cursisten, de belangrijke woorden voor onze groep, de nuttigste uitdrukkingen en woorden om tijdens de les te gebruiken.

WAT WE GEBRUIKEN BIJ ONS PROJECT:

Onderwerpen:

- De communicatie in de klas
- Begroetingen en introducties
- Formele en informele vormen
- De belangrijkste woorden
- Italië en de Italiaanse taal

Taal materiaal:

- Het alfabet
- De tegenwoordige tijd (aantonende wijs) van *essere*, *stare* en *chiamarsi*
- Het geslacht van woorden: mannelijk en vrouwelijk
- De bepaalde lidwoorden enkelvoud
- Begroetingen

Vaardigheden:

Lezen

- Bekende woorden herkennen in opschriften en op borden
- Bekend raken met begroetingen en introducties
- Bekende elementen zoeken in authentieke documenten

Luisteren

- Eigennamen verstaan
- Korte dialogen met begroetingen en introducties begrijpen
- Woorden en zinnen voor gebruik in de klas verstaan en begrijpen

Spreken

- Zich voorstellen
- De eigen naam zeggen en spellen
- Eenvoudige zinnen gebruiken om in de klas te communiceren

Gesprekken voeren

- Naar iemands naam vragen
- Begroeten en een begroeting beantwoorden
- Communiceren in de klas

Schrijven

- Lijsten maken van namen, woorden en uitdrukkingen voor klasposters.

PRIMO CONTATTO – Eerste contact (p. 11)

PAROLE, PAROLE, PAROLE... – Woorden, Woorden, Woorden...

Ken je al Italiaanse woorden?
Zoek ze in deze foto's.

TESTI E CONTESTI – Teksten en contexten (pp. 12-13)

1. BUONGIORNO A TUTTI! – Goedendag allemaal!

A. Je docent Italiaans kent je nog niet. Stel jezelf voor.

Buongiorno, io sono Philippe - Dag, ik ben Philippe.

B. Schrijf nu je naam op een kaartje en leg het op de tafel.

2. C di CIAO – C van “ciao”

A. Luister naar de opname en probeer de ontbrekende woorden op te schrijven.

amore	liefde
di	van
elegante	chic
gelato	ijs
olio	olie
quando	wanneer
uscita	uitgang
zaino	rugzak

B. Probeer nu het Italiaanse alfabet na te zeggen met gebruik van de woorden die je kent.

De woorden van een vreemde taal die we al kennen helpen ons nieuwe woorden te leren.

3. MONICA, VALENTINO, LAURA E ROBERTO – Monica, Valentino, Laura en Roberto

A. Ken je deze vier bekende Italianen? Probeer hun achternaam op te schrijven en controleer dat met behulp van de opname.

B. Ken je andere Italiaanse namen? Zeg of ze, volgens jou, mannelijk of vrouwelijk zijn.

C. Vertel nu aan je medecursist hoe je jouw naam en achternaam schrijft.

(Io) mi chiamo ...

Ik heet ...

Il nostro progetto

Il compito – De kleine opdracht: Wat zijn de meest voorkomende namen in je klas? Maak samen een ranglijst en zoek de Italiaanse vertaling, als die bestaat.

4. LE MIE PAROLE – Mijn woorden

A. Deze woorden zijn heel belangrijk voor Italianen. Ken je hun betekenis? Zoek ze op in het woordenboek of vraag het aan je docent.

Cosa significa “felicità”? – Wat betekent “geluk”?

amore	liefde
felicità	geluk
famiglia	familie
solidarietà	solidariteit

B. Bedenk drie woorden die voor jou belangrijk zijn. Kun je ze in het Italiaans zeggen? Gebruik het woordenboek of vraag het aan je docent.

Come si dice "amitié" in italiano? – Hoe zeg je "vriendschap" in het Italiaans?
E come si scrive? – En hoe schrijf je dat?

C. Presenteer je woorden nu aan je medecursisten.

ALLA SCOPERTA DELLA LINGUA – De taal ontdekken (pp. 14-16)

1. PIACERE! – Aangenaam!

A. Bekijk hoe deze mensen zich voorstellen: Zie je verschillen bij de twee situaties? Praat erover met een medecursist.

mi chiamo	ik heet
piacere	aangenaam
molto lieto	aangenaam

Wanneer we een vreemde taal leren, leren we ook de sociale conventies en de cultuur van een land. Het is erg nuttig en belangrijk om de gewoontes van een volk te leren kennen, om op een correcte manier met de mensen om te gaan.

B. Bekijk de dialogen nog eens en vul dit schema aan.

IEMANDS NAAM VRAGEN	ZICH VOORSTELLEN
informeel	formeel

C. Kies samen met medecursisten een situatie (formeel of informeel) en stel je dan aan elkaar voor. Als jullie willen, kunnen jullie Italiaanse namen die jullie kennen gebruiken bij het presenteren.

Weetjes

Wanneer Italianen zich voorstellen geven ze elkaar altijd een hand, ook jonge mensen onder elkaar, en ook wanneer de situatie heel informeel is.

2. BUONGIORNO PROFESSORE! – Dag meneer/mevrouw de docent!

A. Bekijk hoe deze mensen elkaar in verschillende situaties begroeten en zeg welke, volgens jou, formeel zijn en welke informeel.

professore	leraar, docent
come va?	hoe gaat het?
bene	goed
grazie	dank je/u wel
non c'è male	goed, hoor
come stai?	hoe gaat het met je?
benissimo	uitstekend
buonasera	goedenavond
dottoressa	mevrouw (doctorandus)
così così	zo zo, matig
arrivederci	tot ziens

Het bekijken van taal binnen een context helpt niet alleen om de betekenis te begrijpen, maar ook het correcte gebruik.

B. Bekijk de dialogen nog eens en vul het schema met de begroetingen aan.

WANNEER MEN ARRIVEERT WANNEER MEN WEGGAAT

C. Vul nu het schema aan met de antwoorden die je in de dialogen vindt en vergelijk je oplossing met die van een medecursist.

VRAGEN ANTWOORDEN

D. Formeel of informeel? Luister naar deze dialogen en kruis de juiste optie aan.

Weetjes

In het Italiaans bestaat er een begroeting die zowel bij informele als formele situaties past: "Salve!". Je kunt hem gebruiken wanneer je niet zeker weet of je iemand met 'jij' of 'u' moet aanspreken.

3. LUOGHI CONOSCIUTI – Bekende plekken

A. Ken je deze plekken? Koppel samen met een medecursist vakjes met de benamingen aan de foto's. Geef daarna aan welke zelfstandige naamwoorden mannelijk zijn en welke vrouwelijk.

maschile	mannelijk
femminile	vrouwelijk
il teatro	het theater
l'arco	de boog
lo stadio	het stadion
la cappella	de kapel
ol ponte	de brug
la lingua	de taal

B. Bekijk de benamingen in de vakjes opnieuw en vul het schema met de bepaalde lidwoorden aan.

C. Hoe worden deze plekken genoemd in je eigen taal?

"Tutte le strade portano a Roma." (Proverbio italiano) "Alle wegen leiden naar Rome." (Italiaans spreekwoord)

QUALCOSA IN PIÙ – iets extra's (p. 17)

1. IN CLASSE – In de klas

Bekijk de tekeningen en kruis de voorwerpen aan die je hoort.

lo zaino	de rugzak
la penna rossa	de rode pen
la penna blu	de blauwe pen
il quaderno	het schrift
la matita	het potlood
il temperino	de puntenslijper
l'evidenziatore	de markeerstift
l'agenda	agenda
il cellulare	de mobiele telefoon
l'astuccio	het etui
la gomma	het gum
lo scotch	het plakband

Il nostro progetto

Il compito – De kleine opdracht: En welke van deze voorwerpen heb jij bij je? Kies er één en laat het aan je medecursisten zien, die moeten zeggen hoe het heet. Degene die het snelst antwoordt gaat door met het spel.

2. LEZIONE DI ITALIANO – Italiaanse les

Bekijk de tekeningen en koppel ze aan de zinnen, controleer je oplossing daarna aan de hand van de opname.

puoi	kun je
venire	komen
la lavagna	het schoolbord
per favore	alsjeblieft, alstublieft
aprire	opendoen
il libro	het boek

tornare	teruggaan
tuo	jouw, je
il posto	de plaats
il silenzio	de stilte
scrivere	schrijven
posso	mag ik
cancellare	uitvegen

RISORSE E UN PO' DI ALLENAMENTO – Taalmateriaal en wat oefening (pp. 17-18)

SALUTARE E PRESENTARSI – Groeten en zich voorstellen

 In het Italiaans wordt bij de beleefde aanspreekvorm **Lei** (met een hoofdletter L) gebruikt, zowel voor mannen als voor vrouwen.

ARTICOLI DETERMINATIVI SINGOLARI – Bepaalde lidwoorden, enkelvoud

MANNELIJK		VROUWELIJK	
il + medeklinker	<i>il libro</i>	la + medeklinker	<i>la matita</i>
l' + klinker, h	<i>l'astuccio</i>	l' + klinker	<i>l'acqua</i>
lo + z, s + medeklinker	<i>lo zaino, lo studente</i>		

IL GENERE – Het geslacht van woorden

MANNELIJK	VROUWELIJK
quaderno	lavagna
evidenziatore	classe

 Enkele mannelijke zelfstandige naamwoorden eindigen op **-a**, zoals *cinema, problema, telegramma*; Enkele vrouwelijke zelfstandige naamwoorden eindigen op **-o**, zoals *radio* en *mano*.

I PRONOMI SOGGETTO – Persoonlijke voornaamwoorden als onderwerp

io	ik
tu	jij
lui / lei / Lei	hij / zij (<i>enkelvoud</i>) / u (<i>enkelvoud</i>)
noi	wij
voi	jullie / u (<i>meervoud</i>)
loro	zij (<i>meervoud</i>)

ESSERE – zijn STARE - zijn CHIAMARSI – heten

 In het Italiaans wordt het persoonlijk voornaamwoord als onderwerp meestal niet gebruikt bij het werkwoord. Kijk goed naar de uitgangen van de werkwoordsvormen om te begrijpen waarom dat is.

1. Manieren om te antwoorden op de vraag "come stai?" en "come va?"
2. Een begroeting voor elke situatie.
3. Wat zegt de cursist?
4. Wat zegt de docent?

SUONI E LETTERE – Klanken en letters (p. 18)

A. Let op de uitspraak van de letters C en G en vul dan het schema aan.

casa	huis
cuore	hart
amiche	vriendinnen
chiesa	kerk
cena	avondeten
gatto	kat
lago	meer
guida	gids
gelato	ijs
vigile	verkeersagent

B. Spreek deze namen uit.

C. Herinner je je nog andere woorden die deze klanken bevatten?

IN AZIONE E... – In actie en... (p. 20)

1. DOCUMENTI E STRATEGIE – Documenten en strategieën

A. Bekijk dit materiaal dat is gevonden in Milaan en geef aan om welke soorten documenten het gaat.

la cartina della città	de stadsplattegrond
il biglietto del treno	het treinkaartje
il volantino	de folder, de flyer
l'esposizione	de tentoonstelling
il biglietto da visita	het visitekaartje
la metropolitana	de metro

B. Kun je, op basis van het soort document, sommige woorden begrijpen? Praat erover met een medecursist.

C. Wat weet je nu over Milaan? Deel deze informatie met je medecursisten.

2. CHE COS'È? – Wat is het?

Luister naar deze opnames en zeg over welke van deze plekken ze gaan.

l'aula	het klaslokaal
la stazione	het station
la strada	de weg
il bar	de bar

Tips

Dank zij de context en de opgedane kennis kunnen we al veel dingen herkennen en begrijpen.

Il nostro progetto

...IL COMPITO! - ...De opdracht! (p. 21)

3. LA BACHECA - Het prikbord

Je werkt in drie groepen. Elke groep moet een poster maken. Groep A: poster met de lijst van voor- en achternamen van de cursisten van de lesgroep. Groep B: poster met de nuttigste woorden of zinnen in het Italiaans. Groep C: poster met woorden voor zaken die de cursisten belangrijk vinden.

AL DI LÀ DELLA LINGUA – Meer dan taal (pp. 22-23)

ECCO L'ITALIA! - Hier is Italië!

1. Bekijk de kaart van Italië. Wat herken je? Praat erover met je medecursisten en je docent.

2. Ken je de Italiaanse regio's? Probeer ze op de kaart te vinden.

la regione	de regio, het gewest
la capitale	de hoofdstad
la popolazione principale	de bevolking belangrijkste
la festa nazionale	de nationale feestdag
la specialità	de specialiteit
il dominio internet	het internetdomein
romanzo	romaans
derivare da	ontstaan uit
ufficiale	officieel
secondo	tweede
alcune	enkele

3. Presenteer nu je eigen land en taal.

UNITÀ 2 LEI È CAROLINE – ZIJ IS CAROLINE

(p. 24)

Ons project: Een portret van een medecursist maken en dat aan de klas presenteren.

WAT WE GEBRUIKEN BIJ ONS PROJECT:

Onderwerpen

- Italiaanse identiteits- en legitimatiebewijzen
- Enkele beroepen en wekplekken
- Italiaanse stripfiguren
- Buitenlandse talen en nationaliteiten
- Het Italiaanse lottospel (*de SuperEnalotto*)
- Italiaanse voor- en achternamen
- Het bingospel

●

Taalmateriaal

- Tegenwoordige tijd van de regelmatige werkwoorden die eindigen op **-are** en op **-ere**, en van de onregelmatige werkwoorden **avere** (hebben) en **venire** (komen)
- De voorzetsels **a, di, in, da**
- Bijvoeglijke naamwoorden die nationaliteit aanduiden

- De meervoudsvorming
- De onbepaalde lidwoorden enkelvoud
- De hoofdtelwoorden 0-100

Vaardigheden

Lezen

- Persoonlijke informatie in identiteits- en legitimatiebewijzen vinden en duiden
- Persoonlijke informatie herkennen en duiden
- De belangrijkste informatie in korte en eenvoudige teksten op het gebied van cultuur onderscheiden

Luisteren

- Getallen en persoonlijke informatie uit een tekst halen
- Begrijpen waarom iemand een taal leert

Spreken

- Korte presentaties geven

Gesprekken voeren

- Persoonlijke informatie vragen en geven
- Vragen en zeggen waarom iemand Italiaans leert

Schrijven

- Een schematische beschrijving van iemand opstellen om hem/haar voor te stellen

PRIMO CONTATTO – Eerste contact (p. 25)

DOCUMENTI, PREGO! – Legitimatiebewijs, alstublieft!

A. Dit zijn Italiaanse persoonlijke documenten. Vergelijk ze met die van je eigen land. En welk persoonlijk document heb jij altijd bij je?

B. Kijk nog een keer naar de persoonlijke documenten en vul de informatie van deze personen aan (oefening 2, p. 13 van het *quaderno degli esercizi*).

TESTI E CONTESTI – Teksten en contexten (pp. 26 -27)

1. SONO INVESTIGATORE ... DELL'INCUBO – Ik ben rechercheur ... van een nachtmerrie

A. Dit zijn de hoofdfiguren van enkele strips die heel bekend zijn in Italië. Lees hoe ze zich voorstellen en probeer daarna de nationaliteit aan het land te koppelen.

inglese	Engels
l'investigatore / gli investigatori	de rechercheur, detective
l'incubo / gli incubi	de nachtmerrie
americano/-a	Amerikaans
la criminologa / le criminologhe	de criminologe
olandese	Nederlands
il consulente / i consulenti	de consultant
la metà	de helft
francese	Frans
il proprietario / i proprietari	de eigenaar
l'albergo / gli alberghi	het hotel
l'America (gli Stati Uniti)	America (de Verenigde Staten)
l'Italia	Italië
l'Olanda	Nederland

la Francia
l'Inghilterra

Frankrijk
Engeland

B. Bedenk een stripfiguur en noem zijn/haar naam. Je medecursisten moeten de nationaliteit (en indien mogelijk) zijn/haar beroep raden.

il / i reporter	de verslaggever
belga	Belgisch
giapponese	Japans
il argentino/-a	Argentijns
messicano/-a	Mexicaans
cinese	Chinees
svizzero/a	Zwitsers
lo scrittore / gli scrittori	de schrijver
la scrittrice / le scrittrici	de schrijfster
il fotografo / i fotografi	de fotograaf
la fotografa / le fotografe	de fotografe
il giornalista/ i giornalisti	de journalist
la giornalista / le giornaliste	de journaliste
l'imprenditore/ gli imprenditori	de ondernemer
l'imprenditrice / le imprenditrici	de onderneemster
l'attore / gli attori	de acteur
l'attrice / le attrici	de actrice
lo scienziato / gli scienziati	de wetenschapper
la scienziata / le scienziate	de wetenschapster
il marinaio / i marinai	de zeeman

2. STUDIO L'ITALIANO PER AMORE – Ik leer italiaans vanwege de liefde

A. Hieronder staan vijf redenen om Italiaans te leren. Koppel ze aan de foto's en voeg daarna andere redenen toe.

il lavoro	het werk
ascoltare	luisteren (naar)
il turismo	het toerisme
leggere	lezen
il libro / i libri	het boek
l'amore	de liefde

B. Luister nu naar de drie studenten: welke taal leren ze en waarom? (oefening 4, p. 14 van het *quaderno degli esercizi*)

De reden vaststellen waarom je een taal leert is belangrijk om doelen en prioriteiten te kunnen bepalen.

Il nostro progetto

Il compito – De kleine opdracht: Waarom leer jij Italiaans? Schrijf het op een briefje en leg dat bij de briefjes van je medecursisten. Pak daarna een willekeurig briefje en raad wie het heeft geschreven. Maak dan samen een lijst met alle redenen van jullie groep.

studiare	leren
sbagliato	fout
giusto	goed

ALLA SCOPERTA DELLA LINGUA - De taal ontdekken (pp. 28-30)

1. DA ZERO A CENTO – Van nul tot honderd

A. Kijk goed naar de telwoorden van nul tot honderd. Schrijf de ontbrekende telwoorden op en luister daarna naar de opname om te controleren.

B. Zijn de telwoorden in je eigen taal erg verschillend van deze? Vertel of er iets is dat je verrast.

C. Vraag nu aan je medecursisten hoe oud ze zijn en bereken daarna de gemiddelde leeftijd van de klas.

quanto/-a	hoeveel?
l'anno / gli anni	het jaar

Om de telwoorden te kunnen onthouden kun je ze gebruiken om iets te tellen of om een telefoonnummer of een adres uit je hoofd te leren...

2. TELEFONO O TELEFONINO – Vaste of mobiele telefoon

A. Luister naar de opnamen en schrijf de getallen die je hoort in je werkboek.

B. Vraag nu een medecursist om zijn/haar telefoonnummer en e-mailadres.

la chiocciola / le chiocciole	het 'apenstaartje'
il telefono fisso / i telefoni fissi	de vaste telefoon
il cellulare / i cellulari	de mobiele telefoon

Weetjes

In Italië is het ongeluksgetal niet 13 maar 17. De reden hiervoor komt uit de schrijfwijze in het Latijn: XVII, dat als anagram VIXI wordt: "ik heb geleefd" en dus "ik ben dood". Ook het getal 13 brengt echter ongeluk in één geval: aan tafel. Dit omdat 13 personen aan tafel doet denken aan de deelnemers aan het Laatste Avondmaal. Maar er is een oplossing: het gelukbrengende hoorntje!

3. LAVORA IN UNA SCUOLA DI DANZA – Ze werkt bij een dansschool

A. Kijk naar de personen in de tekening en vul de zinnen eronder aan.

lavorare	werken
la banca / le banche	de bank
lo studio fotografico	de fotostudio
l'agenzia di moda	het modellenbureau
la scuola / le scuole	de school

la danza / le danze	de dans
---------------------	---------

B. Luister nu naar het gesprek tussen de obers van de bar en controleer je antwoorden.

Italiaans spreekwoord: "Alle beroepen leveren brood op."

C. Kijk goed naar de zinnen bij A en vul de tabel hieronder aan.

ONBEPAALENDE LIDWOORDEN

mannelijk	vrouwelijk
------------------	-------------------

D. En jij? Vertel, met behulp van een woordenboek, aan je medecursisten waar je werkt.

dove?	waar?
la galleria d'arte	de kunstgalerie

4. CITTADINI DEL MONDO – Wereldburgers

A. Vandaag wordt er op het vliegveld van Milaan een enquête gedaan over mobiliteit en talenkennis. Kijk goed naar de tekeningen en combineer de tekstballonnen met de personen.

di dove?	waarvandaan?
che?	wat? / welke?
parlare	spreken / praten
vivere	wonen
un po'	een beetje
scozzese	Schots
spagnolo/-a	Spaans
russo/-a	Russisch
inglese	Engels
portoghese	Portugees

B. Bekijk de tekst in de tekstballonnen en vul daarna de tabel aan.

SINGOLARE – enkelvoud	PLURALE – meervoud
------------------------------	---------------------------

C. Bekijk de tekst in de tekstballonnen nog eens en vul de tabel aan. Probeer daarna de grammaticale regel af te leiden.

la città / le città	de stad
il paese / i paesi	het land

Il nostro progetto

Il compito – De kleine opdracht: En welke talen spreek jij? Vertel het je medecursisten en maak daarna samen een ranglijst van de meest gesproken talen in de klas.

QUALCOSA IN PIÙ – Iets extra's (p. 31)

IL FLAMENCO È... – Flamenco is...

A. Hieronder staan karakteristieke zaken voor enkele landen. Weet je voor welke landen?

Maggiolino	Kever
la foglia d'acero	het esdoornblad, maple leaf

B. Koppel nu de landen aan de bijbehorende bijvoeglijke naamwoorden.

tedesco/-a	Duits
indiano/-a	Indiaas
egiziano/-a	Egyptisch
greco/-a	Grieks
peruviano/-a	Peruviaans
canadese	Canadees

C. Noem drie dingen waarvan je houdt en die typisch zijn voor een land. Je medecursisten moeten raden bij welk land ze horen.

RISORSE E UN PO' DI ALLENAMENTO – Taalmateriaal en wat oefening (pp. 32-33)

CHIEDERE E DARE INFORMAZIONI PERSONALI – Persoonlijke informatie vragen en geven

ORIGINE E PROVENIENZA – Oorsprong en afkomst

Di dove sei? – Waar kom je oorspronkelijk vandaan?

Da dove vieni? – Waar kom je net vandaan?

ETÀ – Leeftijd

Quanti anni hai/ha? – Hoe oud ben je/bent u?

RESIDENZA – Woonplaats

Dove abiti? – Waar woon je?

TELEFONO ED E-MAIL – Telefoon en e-mail

Qual è il tuo numero di telefono? – Wat is je telefoonnummer?

Qual è la tua e-mail? – Wat is je e-mailadres?

STUDIARE – VIVERE – AVERE – VENIRE

Studiare hoort bij de groep werkwoorden die op **-are** eindigt en *vivere* bij de groep die op **-ere** eindigt. Het zijn regelmatige werkwoorden. Zoals *studiare* worden ook vervoegd: *parlare, lavorare, abitare, chiamarsi...*; zoals *vivere* worden ook vervoegd: *scrivere, prendere, chiedere...*

AGGETTIVI DI NAZIONALITÀ – Bijvoeglijke naamwoorden die nationaliteit aanduiden

Het zelfstandig en het bijvoeglijk naamwoord komen altijd overeen in geslacht en getal.

AFFERMARE E NEGARE – Bevestigen en ontkennen

ARTICOLI INDERMINATIVI – Onbepaalde lidwoorden

MANNELIJK

un + medeklinker	un ristorante
un + klinker, h	un hotel
uno + z, s + medeklinker	uno studio fotografico

VROUWELIJK

una + medeklinker	una banca
un' + klinker	un'agenzia di moda

1. Vul deze mindmaps aan volgens de voorbeelden.

dati personali	persoonlijke gegevens
professioni	beroepen

SUONI E LETTERE – Klanken en letters (p. 33)

A. Luister naar de opname en geef aan op welke lettergreep de klemtoon valt. Welk kenmerk hebben woorden met de klemtoon op de laatste lettergreep?

B. Luister hoe deze woorden worden uitgesproken en probeer aan te geven of de onderstreepte e en o open [ɛ] [ɔ] of gesloten [e] [o] zijn.

IN AZIONE E... - In actie en... (p. 34)

1. ISCRIZIONE AL CORSO - Inschrijving voor de cursus

A. Deze drie personen schrijven zich in voor een cursus Italiaans. De secretaresse van de school vraagt om hun persoonlijke gegevens. Luister en vul hun formulieren in.

B. Vul nu in je werkboek een pasje in met de gegevens van een medecursist.

2. SUPERENALOTTO

De *SuperEnalotto* is een heel populair spel in Italië. Kruis zes getallen (tussen 1 en 30) aan in vak A en zes getallen in vak B. Luister daarna naar de opname en ga na of je gewonnen hebt.

Weetjes

In de *SuperEnalotto* spelen is heel makkelijk: kies 12 getallen tussen 1 en 90.

De prijzen die je kunt winnen hangen af van wat je goed hebt:

6 getallen / 5 getallen + reservegetal

5 getallen / 4 getallen / 3 getallen

Maar let op! De cijfers moeten in hetzelfde vak staan!

Il nostro progetto

...IL COMPITO! – ...De opdracht!

3. IL RITRATTO DI... – Het portret van...

A. Interview een medecursist die je nog niet zo goed kent. Maak de vragen en noteer de antwoorden volgens dit model.

B. Maak nu een portret van je medecursist: voeg een foto of een tekening toe aan de informatie die je eerder verzameld hebt. Daarna hang je je werk op het prikbord, bij dat van je medecursisten.

AL DI LÀ DELLA LINGUA – Meer dan taal (pp. 36-37)

NOMI E COGNOMI ITALIANI – Italiaanse voor- en achternamen

classico/-a	traditioneel, klassiek
comune	gebruikelijk, gewoon
secondo	volgens
diffuso/-a	verspreid
essere legato/-a a ...	verbonden zijn met
il luogo / i luoghi	de plaats
l'origine / le origini	de oorsprong
l'augurio / gli auguri	de wens
la provenienza / le provenienze	de herkomst
terminare	eindigen
la consonante	de medeklinker
la combinazione / le combinazioni	de combinatie

1. Wat zijn de meest voorkomende voor- en achternamen in je eigen land? Praat erover met je medecursisten.

2. Bekijk de foto: staan in jouw land ook achternamen bij de deurbellen?

TOMBOLA! – Bingo!

il gioco / giochi	het spel
popolare	populair
soprattutto	vooral
Natale	Kerstmis
originario/-a	afkomstig
tutto il/la	heel de/het
servire	nodig zijn
il tabellone / i tabelloni	de overzichtskaart
prendere	nemen, pakken
ad alta voce	hardop
la cartella / le cartelle	de kaart
il fagiolo / i fagioli	de boon
secco	gedroogd
vincere	winnen
chi	wie
coprire	bedekken
esistere	bestaan
il premio / i premi	de prijs
la riga / le righe	de rij
gridare	uitroepen, schreeuwen
corrispondere a	overeenkomen met

3. Heb je de regels begrepen? Dan gaan we spelen!

UNITÀ 3 IL MIO QUARTIERE – MIJN WIJK (p. 42)

Ons project: Onze ideale wijk beschrijven en er vervolgens een kiezen om in te wonen.

WAT WE NODIG HEBBEN VOOR ONS PROJECT:

Onderwerpen:

- Italiaanse steden en wijken
- Voorzieningen in een wijk
- Kenmerken van steden
- Beroemde Italiaanse architecten
-

Taalmateriaal:

- C'è (er is) en ci sono (er zijn)
- Tegenwoordige tijd van de regelmatige werkwoorden met het tussenvoegsel **-isc**
- Bepaalde lidwoorden en delende lidwoorden meervoud
- Enkele voorzetsels (**a** en **da**) in combinatie met het bepaald lidwoord
- Bijvoeglijke naamwoorden die een kenmerk aangeven en bijvoeglijke onbepaalde voornaamwoorden
- Het meervoud van zelfstandige naamwoorden
- Plaatsaanduidingen
- Telwoorden vanaf 100

Vaardigheden:

Lezen

- Informatie vinden op visitekaartjes
- Korte beschrijvingen van steden en wijken begrijpen
- Toeristische informatie beoordelen

Luisteren

- Informatie over een wijk en een stad uit een tekst halen
- Spreken

- Voorkeuren aangeven
- Een wijk of een stad beschrijven
- Zeggen waar iets zich bevindt

Gesprekken voeren

- Informatie over stad of een wijk vragen en geven
- Vragen naar voorkeuren en voorkeuren aangeven

Schrijven

- Een wijk van een stad beschrijven

PRIMO CONTATTO – Eerste contact (p. 43)

PIAZZA INDIPENDENZA – Plein van de onafhankelijkheid

A. Wat is er in deze wijk te vinden?

vero	waar
falso	niet waar
la profumeria / le profumerie	de parfumerie
la farmacia / le farmacie	de apotheek
la libreria / le librerie	de boekwinkel
la pasticceria / le pasticcerie	de banketbakkerij
il fruttivendolo / i fruttivendoli	de groenteman/-winkel

B. Lees de visitekaartjes en let op hoe je een adres schrijft in het Italiaans. Welke verschillen zie je met het schrijven van een adres in je eigen land?

TESTI E CONTESTI – Teksten en contexten (pp. 44-45)

1. DOVE SI VIVE MEGLIO? – Waar woon je het prettigst?

A. Volgens een recent onderzoek zijn Belluno, Siena en Trento de drie steden waar je het prettigst woont in Italië. Zoek ze op de kaart van Italië.

B. Wat zeggen de inwoners van deze steden? Lees hun meningen en geef aan welke bijvoeglijke naamwoorden een stad van de andere twee onderscheidt.

vivere	wonen
la rivista / le riviste	het tijdschrift
la qualità della vita	het woongenot
migliore	beter
piccolo/-a	klein
la città di provincia	de provinciestad
sicuro/-a	veilig
pulito/-a	schoon
il fiume / i fiumi	de rivier
ogni	ieder
l'angolo / gli angoli	de hoek
l'abitante / gli abitanti	de inwoner
tranquillo/-a	rustig
silenzioso/-a	stil
l'edificio / gli edifici	het gebouw
antico/-a	oud
bello/-a	mooi
il palazzo / i palazzi	het gebouw
moderno/-a	modern
brutto/-a	lelijk
però	maar
vivace	levendig
venire	komen
studiare	studeren/leren
caro/-a	duur
il centro storico	de oude binnenstad
sempre	altijd
a volte	soms
caotico/-a	chaotisch
rumoroso/-a	lawaaig
cosmopolita	kosmopolitisch
il servizio / i servizi	de voorziening
la pista ciclabile / le piste ciclabili	het fietspad
la via pedonale / le vie pedonali	de autovrije straat
il negozio / i negozi	de winkel
dinamico/-a	dynamisch
il locale / i locali	het café, de club
abbastanza	tamelijk
economico/-i	goedkoop
il lago / i laghi	het meer
l'Austria	Oostenrijk

Tips

De overeenkomsten tussen het Italiaans en je eigen taal – of andere talen die je kent – en de context helpen je bij het begrijpen wanneer je leest.

Il nostro progetto

Il compitino – De kleine opdracht: Ken je andere Italiaanse steden? Waar bevinden die zich? Hoe zijn ze?

2. NAPOLI... MILLE COLORI! – Napels... duizend kleuren!

A. Hieronder staat een presentatie van drie wijken van Napels. In welke wijk woon je volgens jou het prettigst?

l'itinerario / gli itinerari	de route
l'arte / le arti	de kunst
il mese / i mesi	de maand
commerciale	commercieel
residenziale	woon-
la metropolitana / le metropolitane	de metro
arrivare	aankomen
velocemente	snel
popolato/-a	dichtbevolkt
trovarsi	zich bevinden
la collina / le colline	de heuvel
il parco / i parchi	het park
inoltre	bovendien, verder
grande	groot
dividere	delen, splitsen
la zona / le zone	zone, gebied
pieno/-a	vol
la via / le vie	de straat, weg
il vicolo / i vicoli	de steeg
ogni tipo	elk soort
il forno / i forni	de bakkerij
la trattoria / le trattorie	de trattoria, het eetcafé
il mercato / i mercati	de markt
conosciuto/-a	bekend
soprattutto	vooral
il presepe / i presepi	de kerststal
sotterraneo/-a	ondergronds
vero/-a	waar
sotto	onder
elegante	chic
vicino a	dicht bij
il mare / i mari	de zee
da qui	hiervandaan
il porto / i porti	de haven
il golfo / i golfi	de baai
i giardini	het park
vivace	levendig
la vita notturna	het nachtleven
grazie a	dank zij
la discoteca / le discoteche	de discotheek

B. Luister naar het gesprek tussen Paola en een vriendin van haar: in welke wijk van Napels woont ze? Geef daarna aan wat ze zegt over haar wijk.

C. Welke wijk vind jij het leukst? Praat erover met een medecursist.

preferire

de voorkeur geven aan

Weetjes

Er bestaat een opmerkelijke legende over Castel dell'Ovo: diep verborgen in het kasteel bevindt zich een ei in een gesloten ijzeren kooi, dat daar door de dichter Vergilius is verstopt. Het is een heel speciaal ei want als het stuk gaat, worden Castel dell'Ovo en Napels vernietigd.

ALLA SCOPERTA DELLA LINGUA – De taal ontdekken

(pp. 46-48)

1. UN FINE SETTIMANA A ... – Een weekend in ...

A. Een reisbureau biedt je drie mogelijkheden aan om een weekend door te brengen. Koppel de titels aan de teksten en kies daarna het aanbod dat jouw voorkeur heeft.

il portico / i portici	de arcade, galerij
la perla / le perle	de parel
il Rinascimento	de renaissance
splendido/-a	prachtig
la basilica / le basiliche	de basiliek
la bottega / le botteghe	het winkeltje
l'orefice / gli orefici	de goudsmid
il ponte / i ponti	de brug
la passeggiata / le passeggiate	de wandeling
lungo	langs
quasi	bijna
la pinacoteca / le pinacoteche	het schilderijenmuseum
l'opera / le opere	het kunstwerk
l'ambiente / gli ambienti	de sfeer
studentesco/-a	studentikoos
l'osteria / le osterie	de taverne
lo scavo / gli scavi	de opgraving
il resto / i resti	het overblijfsel
l'affresco / gli affreschi	het fresco
il mosaico / i mosaici	het mozaïek

B. Bekijk de teksten en vul de tabel aan met de ontbrekende bepaalde lidwoorden.

Il nostro progetto

Il compito – De kleine opdracht: Kies een Italiaanse stad en maak een brochure volgens het model bij onderdeel A. Hang daarna jouw aanbod op het prikbord.

2. L'ALBUM DI PINOCCHIO – Het album van Pinokkio

A. Na een reis door Italië maakt Pinokkio een album met de foto's die hij gemaakt heeft en schrijft er bijschriften bij. Help hem zijn werk af te maken door gebruik van de uitdrukkingen die je hieronder vindt.

la fontana / le fontane	de fontein
davanti a	vóór
il duomo	de dom(kerk)
dietro	achter
la torre / le torri	de toren
in mezzo a	midden op
la piazza / le piazze	het plein
di fronte a	tegenover
il castello / i castelli	het kasteel
lontano da	ver van
il vulcano / i vulcani	de vulkaan

B. Bekijk de plaatsaanduidingen en vul de tabel aan.

C. Kies een voorwerp in de klas en geef aanwijzingen aan een medecursist die moet raden wat het is.

la finestra / le finestre	het raam
la porta / le porte	de deur

Het vergelijken met je eigen taal helpt je om de zinstructuren en de woordenschat te onthouden.

3. NEL MIO QUARTIERE C'È UN PO' DI TUTTO – In mijn wijk is er van alles wat

A. Hier zie je een wijk van een Italiaanse stad. Bekijk de tekening en geef aan welke zinnen waar en welke niet waar zijn.

la chiesa / le chiese	de kerk
l'edicola / le edicole	de kiosk
la fermata / le fermate	de halte
pizzeria al taglio	pizzeria waar stukken pizza worden verkocht
la farmacia / le farmacie	de apotheek
il cinema / i cinema	de bioscoop
l'ufficio postale / gli uffici postali	het postkantoor
i giardini pubblici	het publiekspark
l'albero / gli alberi	de boom
l'albergo / gli alberghi	het hotel
la macchina / le macchine	de auto

B. Kijk nu naar de zinnen met **c'è/ci sono** en **non c'è/non ci sono** en vul het schema aan. Probeer daarna de regel te formuleren.

C. Kijk nu naar de vetgedrukte woorden en vul de tabel met de onbepaalde en delende lidwoorden aan.

D. Wat is er wel en wat is er niet in jouw wijk/buurt? Praat erover met een medecursist.

QUALCOSA IN PIÙ – Iets extra's (p. 49)

1. IN GIRO PER LA CITTÀ – Op pad door de stad

A. Hier zie je een paar bordjes van Italiaanse straten en pleinen. Herken je er een paar?

B. Bedenk, met hulp van je docent en je medecursisten, waarmee de benamingen overeenkomen in je eigen taal.

2. CI VEDIAMO IN PIAZZETTA – We zien elkaar op het pleintje

A. In Italië is het plein een heel belangrijke plek in steden: het is de favoriete plek voor ontmoetingen en afspraken. Is dat ook zo in jouw land?

B. Luister naar de mensen die spreken: wat is hun favoriete plek in de stad?

il corso / i corsi de hoofdstraat

Citaat: "Een echte familie heb ik niet /
en mijn huis is Piazza Grande."
Lucio Dalla, *Piazza Grande* (1972)

RISORSE E UN PO' DI ALLENAMENTO – Taalmateriaal en wat oefening (pp. 50-51)

ARTICOLI INDETERMINATIVI: IL PLURALE – Delende lidwoorden, meervoud

 Voor het meervoud van de onbepaalde lidwoorden wordt het meervoud van de delende lidwoorden (**di** + bepaald lidwoord) gebruikt: *dei, degli* en *delle*.

ARTICOLI DETERMINATIVI: IL PLURALE – Bepaalde lidwoorden, meervoud

 In het meervoud gebruik je nooit de apostrof, ook niet als het woord met een klinker begint.

AGGETTIVI INDEFINITI – Bijvoeglijke onbepaalde voornaamwoorden

 Nessun, nessuno en **nessuna** worden altijd gebruikt met de ontkenning *non* als ze na het werkwoord komen.

PREPOSIZIONI ARTICOLATE con A e DA – Voorzetsels a en da in combinatie met het bepaald lidwoord

IL PLURALE DEI SOSTANTIVI – Het meervoud van zelfstandige naamwoorden

I NOMI IN -CA e -GA, -CO e -GO – Zelfstandige naamwoorden op -ca en -ga, -co en -go

PREFERIRE – De voorkeur geven aan

C'È e CI SONO – Er is en er zijn

Om de aanwezigheid van een zaak of een persoon aan te geven worden de volgende vormen gebruikt:

c'è + enkelvoud
ci sono + meervoud

 Let op de ontkenning! Onthoud dat "**no**" (nee) wordt gebruikt als het tegenovergestelde van "**si**" (ja) en dat "**non**" (niet/geen) wordt gebruikt als ontkenning binnen een zin.

1. Bijvoeglijke naamwoorden om een stad of een wijk te beschrijven.

2. Woorden om over een stad of een wijk te praten.

SUONI E LETTERE – Klanken en letters (p. 51)

A. Luister naar de zinnen en onderstreep de klanken [ʃ] en [sk].

B. Luister nog een keer naar de zinnen en vul aan

C. Luister naar de zinnen. Zijn het vragen of beweringen? Gebruik een vraagteken (?) of een punt (.). Beluister de zinnen nog eens en zeg ze na.

IN AZIONE E... – In actie en... (p. 52)

1. LA CITTÀ ETERNA – De eeuwige stad

A. Welke van deze zaken bevinden zich volgens jou in Rome? Praat erover met een medecursist.

l'isola / le isole het eiland

B. Luister nu naar Marcello en Patrizia die over Rome praten en controleer of je het goed had. Geef, als je kunt, de wijk aan waarin de zaken die je hoort noemen zich bevinden.

Wen jezelf aan om selectief te luisteren, concentreer je op de onderdelen die je nodig hebt.

2. DI QUARTIERE IN QUARTIERE – Van wijk naar wijk

Kies een wijk die je goed kent en maak, samen met een medecursist, een korte beschrijving met behulp van de volgende zinnen. Je medecursisten stellen jullie vragen om te raden om welke buurt het gaat.

lontano	ver
nessuno/-a	geen (enkele)
la fermata dell'autobus	de bushalte
poco/-a	weinig
le vie pedonali	autovrije straten
tranquillo	rustig
rumoroso	lawaaig

Il nostro progetto

...IL COMPITO! – ...De opdracht! (p. 53)

3. IL QUARTIERE IDEALE – De ideale wijk

A. In groepjes. Bedenk samen een ideale buurt. Het kan een bestaande wijk zijn, een denkbeeldige of een combinatie van de twee dingen.

B. Teken nu samen de buurt die jullie hebben bedacht en beschrijf die aan de rest van de klas. Jullie medecursisten kunnen vragen stellen omdat ze moeten kiezen in welke wijk ze willen wonen.

C. Wanneer de presentaties gedaan zijn, kiezen jullie in welke buurt jullie willen wonen, vertel waarom en kies uiteindelijk de de favoriete buurt van de klas.

AL DI LÀ DELLA LINGUA – Meer dan taal (pp. 54-55)

QUARTIERI TIPICI ITALIANI – Typisch Italiaanse wijken

1. Kies een van deze wijken zonder te zeggen welke het is en vertel je medecursisten wat de belangrijkste kenmerken zijn. De eerste die goed raadt, gaat verder met het spel.

la zona / le zone folkloristico/-a la stradina / le stradine stretto/-a il luogo / i luoghi di interesse la vita notturna antico/-a il borgo / i borghi il pescatore / i pescatori l'atmosfera / le atmosfere d'altri tempi la costa / le coste la chiesa / le chiese colorato/-a pieno/-a frequentare la mattina / le mattine l'antiquariato le curiosità ebraico/-a alto/-a la sinagoga / le sinagoge	de wijk, het stadsdeel schilderachtig het straatje smal de bezienswaardigheid het nachtleven oud het dorpje, het gehucht de visser de sfeer van vroeger de kust de kerk kleurig vol bezoeken de ochtend het antiek de curiositeiten joods hoog de synagoga
--	---

ARCHITETTI ITALIANI – Italiaanse architecten

l'architetto / gli architetti famoso/-a la cupola / le cupole grandioso/-a il colonnato / i colonnati la sede / le sedi la camera dei deputati l'estero l'aeroporto / gli aeroporti la donna / le donne dirigere il parlamento la ristrutturazione	de architect beroemd de koepel indrukwekkend de colonnade, zuilengang zetel de tweede kamer het buitenland het vliegveld de vrouw leiden het parlement de verbouwing
--	--

2. Kies een bekende architect uit je eigen land en presenteer zijn belangrijkste werken aan de klas.

UNITÀ 4 AMICI MIEI – MIJN VRIENDEN (p. 56)

Ons project: Een beschrijving geven van een persoon die we goed kennen en kiezen wie van de beschreven personen we graag zouden leren kennen.

WAT WE GEBRUIKEN BIJ ONS PROJECT:

Onderwerpen

- Familie en vrienden
- Persoonlijke interesses en voorkeuren
- Beroepen

Taalmateriaal

- De bezittelijke voornaamwoorden
- De werkwoorden **piacere** (Leuk vinden) en **fare** (doen, maken)
- De persoonlijke voornaamwoorden als meewerkend voorwerp
- Bijvoeglijke naamwoorden die ee eigenschap aangeven
- De klank [ŋ] en intonatie (vragen, uitroepen, beweringen)

Vaardigheden

Lezen

- Een quiz doen
- Posts op internet begrijpen om met iemand te kunnen corresponderen
- Interviews lezen en personen herkennen aan een beschrijving

Luisteren

- Begrijpen wie een voicemail heeft ingesproken
- Een persoon herkennen aan de hand van een beschrijving

Spreeken

- Over je eigen familie en persoonlijke voorkeuren spreken
- Aangeven het ergens mee eens of oneens te zijn
- Een persoon beschrijven

Gesprekken voeren

- Een quiz over een beroemd persoon oplossen
- Vragen naar persoonlijke voorkeuren en die aangeven
- Een beroemd persoon beschrijven en herkennen

Schrijven

- Zichzelf en anderen beschrijven

PRIMO CONTATTO – Eerste contact (p. 57)

IL MONDO DI FRANCESCA – De wereld van Francesca

A. Bekijk de foto's van Francesca, ze helpen je deze woorden te begrijpen.

il marito / i mariti	de man, echtgenoot
il padre / i padri	de vader
il giorno del matrimonio	de trouwdag
la gattina / le gattine	het poesje
la sorella / le sorelle	de zus
la zia / le zie	de tante
il cugino / i cugini	de neef

B. En hoe heten jouw beste vrienden?

Mijn beste vrienden heten...

Mijn beste vriendinnen heten...

TESTI E CONTESTI – Teksten en contexten (pp. 58-59)

1. IL QUIZ SU SAVIANO – De quiz over Saviano

A. Hoe goed ken jij deze Italiaanse schrijver? Doe samen met een medecursist de quiz die in een tijdschrift staat.

laureato/-a	afgestudeerd
fisica	natuurkunde
lingua e letteratura inglese	Engelse taal en letterkunde
filosofia	filosofie
la professione / le professioni	het beroep
lo scienziato / gli scienziati	de wetenschapper
il politico / i politici	de politicus
primo/-a	eerste
il romanzo / i romanzi	de roman
il successo / i successi	het succes
il simbolo / i simboli	het symbool
la lotta / le lotte	de strijd
contro	tegen
corrotto/-a	corrupt
la droga / le droghe	de drugs
lavorare	werken
la/le località	de locatie, plek
segreto/-a	geheim

Tips

Lees, voordat je de zinnen aanvult, de hele tekst goed door en begin met de zinnen waarvan je het meest zeker bent.

B. Schrijf vijf weetjes over jezelf op een blaadje en ruil het dan met dat van een medecursist.

C. Vertel nu aan de rest van de klas twee weetjes over je medecursist die jij interessant vindt.

la madre / le madri	de moeder
la nonna / le nonne	de oma

2. SCRIVIMI – Schrijf me

A. Op deze website stellen studentes Italiaans zich voor om met Italiaanse jongens en meisjes te corresponderen. Vul het formulier voor elk van hen in (oefening 2, p. 32 van het *quaderno degli esercizi*).

adorare	dol zijn op
imparare	leren
nuovo/-a	nieuw
cucinare	koken
non mi piace per niente	ik vind hem/haar/het helemaal niet leuk
contemporaneo/-a	modern, hedendaags
amare	houden van
a presto	tot gauw
la commessa / le commesse	de verkoopster
il mio ragazzo	mijn vriend

andare in bicicletta	fietsen
piacere da morire	gek zijn op
la spiaggia / le spiagge	het strand
frequentare (un master)	(een master) volgen
economia aziendale	bedrijfskunde
piacere un sacco	heel leuk vinden
nuotare	zwemmen
sportivo/-a	sportief
timido/-a	verlegen
allegro/-a	vrolijk
socievole	sociaal

B. De drie studentes hebben ook gesproken berichten op de site gezet. Luister goed naar alle drie de berichten, om hen beter leren kennen. Wie spreken er volgens jou achtereenvolgens?

C. Wat vind je van deze studentes nu je ze wat beter kent?

Il nostro progetto

Il compito - De kleine opdracht: Schrijf een bericht volgens het model van de teksten bij onderdeel A en lees het voor aan je medecursisten. Luister naar de andere berichten en besluit met wie je wilt corresponderen.

ALLA SCOPERTA DELLA LINGUA - De taal ontdekken (pp. 60-61)

1. MI PIACE UN SACCO! – Ik vind hem/haar/het heel leuk

A. Een weekblad over literatuur, kunst, film en muziek houdt korte interviews met haar lezers om hun voorkeuren beter te leren kennen. Ken jij deze artiesten en schrijvers?

la traduttrice / le traduttrici	de vertaalster
il cantante / i cantanti	de zanger
preferito/-a	favoriete, lievelings-
la canzone / le canzoni	het liedje
in generale	in het algemeen
la musica leggera	de popmuziek
il (romanzo) giallo	de detective(roman)
ascoltare	luisteren (naar)
vedere	zien/kijken
essere fan di	fan zijn van
il film di azione	de actiefilm
leggere	lezen
abbastanza	tamelijk, best wel
il fumetto / i fumetti	het stripboek, de strip
odiare	haten
detestare	een vreselijke hekel hebben aan

B. Welke uitdrukkingen gebruiken Sandra, Davide en Martina om hun voorkeuren aan te geven?

C. Kijk nog een keer naar de interviews en vul de voorbeelden aan. Probeer daarna de regel af te leiden.

D. En welke voorkeuren heb jij? Vergelijk ze met die van een medecursist.

Tips

Maak een ranglijst van dingen waar je het meest van houdt en daarna een van dingen waar je niet van houdt. Zo kun je Italiaanse uitdrukkingen die worden gebruikt voor het aangeven van smaak en voorkeur beter onthouden.

2. ANCHE A TE? – Jij ook?

A. Bekijk deze cartoons en vul daarna het schema aan.

neanche	ook niet
anche	ook
accordo	mee eens
disaccordo	mee oneens
il film / i film dell'orrore	de horrorfilm
invece	daarentegen

Weetjes

In het Italiaans bestaan talloze spreekwoorden en gezegden die aangeven dat persoonlijke smaken verschillen.

"Mooi is niet wat mooi is, mooi is wat je zelf mooi vindt"

"Wat de een leuk vindt maakt de ander misselijk"

"Ieder zijn eigen smaak"

"Over smaak valt niet te twisten"

B. Vraag aan je medecursiste wat hun smaak is op het gebied van muziek, film en literatuur.

Il nostro progetto

Il compito - De kleine opdracht: Wat zijn de smaken van de klas? Maak een lijst met de dingen die jullie het leukst vinden.

3. ECCO LA MIA FAMIGLIA – Dit is mijn familie

A. Alice stelt haar familie aan ons voor. Lees de beschrijvingen en koppel ze aan de personen in de tekening.

il genitore / i genitori	de ouder
il dentista / i dentisti	de tandarts
aperto/-a	open, sociaal
simpatico/-a	sympathiek, aardig
alto/-a	lang, groot
moro/-a	met donker haar
biondo/-a	blond
magro/-a	mager
affettuoso/-a	lief, hartelijk
l'insegnante / le insegnanti	de docent, leraar
vicino a	dicht bij, naast
il fratello / i fratelli	de broer / de broers (en zussen)
basso /-a	klein
brutto/-a	lelijk
carino/-a	leuk (om te zien), knap
responsabile	verantwoordelijk
educato/-a	beleefd, beschaafd

allegro/-a	vrolijk
divertente	grappig
pigro/-a	lui
il grafico / i grafici	de grafisch ontwerper, dtp'er
l'agenzia pubblicitaria	het reclamebureau
a destra	rechts
il nonno / i nonni	de opa
la nonna / le nonne	de oma
forte	sterk
generoso/-a	gul, royaal
grasso/-a	dik
dolce	lief, zachtvaardig
gentile	aardig
in mezzo a	tussen

Citaat: "Familie is het vaderland van het hart."
Giuseppe Mazzini

B. Kijk nog een keer naar de beschrijvingen en geef aan welke bijvoeglijke naamwoorden je kunt gebruiken om het karakter te beschrijven en welke voor het uiterlijk.

C. Vul nu schema van de bezittelijke naamwoorden aan. Wat valt je op?

Il nostro progetto

Il compito - De kleine opdracht: Maak een tekening van je familie en presenteer die aan je medecursisten.

QUALCOSA IN PIÙ ... – iets extra's (p. 63)

1. LA FAMIGLIA ROSSI – De familie Rossi

A. Dit is de stamboom van een Italiaanse familie. Lees de zinnen en vul de stamboom aan met de ontbrekende gegevens.

B. Maak nu vijf zinnen over je familie, je medecursisten moeten raden.

il marito / i mariti	de man, echtgenoot
il genero / i generi	de schoonzoon
il cugino / i cugini	de neef / de neven (en nichten) / de neef en nicht
la suocera / le suocere	de schoonmoeder
la nipote / le nipoti	de kleindochter
il nipote / i nipoti	de kleinzoon / de kleinzonen, kleinzoon(s) en kleindochter(s), kleinkinderen
lo zio / gli zii	de oom / de ooms. oom(s) en tante(s)
il figlio / i figli	de zoon / de zoons, zoon(s) en dochter(s)
la figlia / le figlie	de dochter

2. MODERNA, TRADIZIONALE E ALLARGATA – Modern, traditioneel en uitgebreid

A. Luister naar de geluidsfragmenten en koppel ze aan de foto's.

B. Ken jij andere gezins- of familievormen? Kies er een en beschrijf die aan je medecursisten.

RISORSE E UN PO' DI ALLENAMENTO – Taalmateriaal en wat oefening (pp. 64- 65)

ESPRIMERE I GUSTI PERSONALI – Persoonlijke voorkeuren aangeven

FORMA NEGATIVA – Ontkennende vorm

ESPRIMERE LA PROFESSIONE – Beroep aangeven

AGGETTIVI POSSESSIVI – Bezittelijke voornaamwoorden (bijvoeglijk)

DESCRIVERE UNA PERSONA – Een persoon beschrijven

1. Bekijk de tekeningen en vertel waar je wel en niet van houdt.
2. Wat voor werk doen deze personen? Gebruik het woordenboek erbij.
3. Bijvoeglijke naamwoorden om het karakter van een persoon te beschrijven.
4. Bijvoeglijke naamwoorden om het uiterlijk van een persoon te beschrijven.
5. Uitdrukkingen om persoonlijke voorkeuren te beschrijven.

SUONI E LETTERE – Klanken en letters (p.65)

A. Luister naar de woorden, geef aan welke de klank [r] bevatten en schrijf ze dan in je werkboek.

B. Luister naar de dialogen en zeg ze na.

IN AZIONE E... – In actie en... (p.66)

1. SONO UNA PERSONA MOLTO TIMIDA – Ik ben een heel verlegen persoon

A. Schrijf een beschrijving van jezelf op een blaadje, je kunt dit briefje gebruiken als hulp.

B. De docent verzamelt alle blaadjes en verdeelt ze in de klas. Lees de beschrijving die de docent je heeft geven en raad wie het is.

2. INDOVINA CHI È – Raad wie het is

A. Luister naar deze groep vrienden die "Raad wie het is" spelen. Over welke beroemde persoon gaat het?

B. Maak met degene die naast je zit de beschrijving van een beroemd persoon. Lees die voor aan de anderen, die jullie vragen moeten stellen om erachter te komen over wie het gaat.

l'uomo / gli uomini
il compositore / i compositori

de man
de componist

Il nostro progetto

...IL COMPITO! – ...De opdracht! (p. 67)

1. VORREI CONOSCERE IL CUGINO DI SARAH ... – Ik zou graag de neef van Sarah leren kennen ...

A. Stel je voor dat je een bekende (een familielid, een vriend...) mag uitnodigen om een les bij te wonen. Maak een beschrijving van hem/haar.

la persona scelta
il rapporto / i rapporti
l'invitato / gli invitati
il violino / i violini
sensibile
gentile

de gekozen persoon
de relatie
de gast, genodigde
de viool
gevoelig
aardig

B. Beschrijf je gast aan je medecursisten en luister daarna naar hun presentaties. Stel vragen en maak aantekeningen, want daarna moet je kiezen met wie je wilt kennismaken.

C. Zeg nu welke gast je wilt leren kennen en geef de reden aan voor je keuze.

Tips

Om een activiteit uit te voeren kun je dingen opzoeken in je lesboek, in een woordenboek, op internet, informatie uitwisselen met je medecursisten en vragen stellen aan je docent.

AL DI LÀ DELLA LINGUA – Meer dan taal (pp. 68-69)

IL PIÙ GRANDE – De belangrijkste

Volgens een peiling uitgevoerd door RAI 2 zijn dit de 10 belangrijkste Italianen:

1. Ken jij deze tien personen? Lees de teksten nog een keer en onderscheid de sectoren waarin hun beroepen thuishoren.

2. Wie zijn volgens jou de tien geliefdste personen in jouw land? Maak een lijst en geef wat informatie over hen.

la cantante / le cantanti
la cantautrice / le cantautrici

de zangeres
de zangeres die haar eigen liedjes schrijft
het buitenland
echt
het genie
de schilder
de beeldhouwer
de ingenieur
de uitvinder
de kok

l'estero
vero/-a
il genio / i geni
il pittore / i pittori
lo scultore / gli scultori
l'ingegnere / gli ingegneri
l'inventore / gli inventori
il cuoco / i cuochi

rappresentare
 il commediografo / i commediografi
 lo sceneggiatore / gli sceneggiatori
 soprannominato/-a
 il principe / i principi
 la risata / le risate
 la storia / le storie
 il magistrato / i magistrati
 l'impegno
 considerare
 l'eroe / gli eroi
 l'icona / le icone
 il Neorealismo
 la stella / le stelle
 sommo/-a
 il poeta / i poëti
 il capolavoro / i capolavori
 l'(le) attività
 il drammaturgo
 lo scrittore / gli scrittori
 il rappresentante / i rappresentanti
 il Novecento
 il fisico / i fisici
 l'astronomo / gli astronomi

il matematico / i matematici
 la scienza / le scienze
 il compositore / i compositori
 rappresentare
 il mondo
 la fisica atomica e nucleare

vertegenwoordigen
 de toneelschrijver
 de scenarioschrijver
 bijgenaamd
 de prins
 de lach
 de geschiedenis
 de rechter
 de inzet, inspanningen
 beschouwen als
 de held
 het icoon
 het Neorealisme
 de ster
 allerhoogst(e)
 de dichter
 het meesterwerk
 de bezigheid, activiteit
 de toneelschrijver
 de schrijver
 de vertegenwoordiger
 de 20e eeuw
 de natuurkundige
 de astronoom,
 sterrenkundige
 de wiskundige
 de wetenschap
 de componist
 opvoeren
 de wereld
 de atoom- en nucleaire
 fysica

UN POPOLO DI POETI – Een volk van dichters

l'artista / gli artisti
 il santo / i santi
 il pensatore / i pensatori
 lo scienziato / gli scienziati
 il navigatore / i navigatori
 il transmigratore

de kunstenaar
 de heilige
 de denker
 de wetenschapper
 de zeeman
 de emigrant

1. Deze woorden op het Palazzo della Civiltà italiana in de wijk EUR (Rome) hebben de bedoeling de Italianen te beschrijven. Zie je gelijkenissen met de lijst op p. 68?

2. Probeer op jouw beurt de kenmerken van jouw landgenoten te beschrijven en vergelijk ze met de woorden op het Palazzo della Civiltà italiana.

Weetjes

Het Palazzo della Civiltà italiana wordt meestal 'het vierkante Colosseum' genoemd omdat het doet denken aan beroemde Romeinse amfitheater. Het bevindt zich in de wijk EUR in Rome en werd gebouwd voor de Wereldtentoonstelling van 1942. EUR staat voor Esposizione Universale Roma = Wereldtentoonstelling Rome. Vanwege zijn bijzondere architectuur is de wijk EUR vaak gebruikt als set voor films of reclamefilmmpjes.

UNITÀ 5 UN GIORNO COME TANTI – EEN DAG ALS VELE ANDERE (p. 74)

Ons project: Een vragenlijst over onze gewoontes maken en een prijs uitreiken aan medecursisten.

WAT WE GEBRUIKEN VOOR ONS PROJECT:

Onderwerpen:

- Routine
- Gewoontes
- Vrije tijd
- Sport
- Werk- en studietijden
- De strip Lupo Alberto
- Italiaanse spreekwoorden en ISTAT-statistieken

Taalmateriaal:

- Tegenwoordige tijd (aantonende wijs) van de werkwoorden op **-ire**, van werkwoorden met een voornaamwoord, van **andare** (gaan), **uscire** (uitgaan) en andere werkwoorden met enkele onregelmatigheden; bijwoorden van frequentie; tijden van de klok; intonatie (uitroepen en vragen).

Vaardigheden:

Lezen

- Een test over je eigen gewoontes doen
- Beschrijvingen van stripfiguren begrijpen
- Teksten over tijdschema's en gewoontes begrijpen
- Informatie uit een agenda halen

Luisteren

- Tijdschema's, dagelijkse activiteiten en gewoontes in een tekst herkennen en begrijpen

Spreeken

- Over gewoontes en tijdschema's spreken

Gesprekken voeren

- De resultaten van een test, tijdschema's en gewoontes vergelijken
- Vragen naar en vertellen over tijdsindeling

Schrijven

- Aantekeningen maken om een korte vragenlijst te maken
- Een korte tekst opstellen om over gewoontes in je eigen land te praten

PRIMO CONTATTO – Eerste contact (p. 75)

I MIGLIORI MOMENTI DELLA SETTIMANA – De beste momenten van de week

A. Dit zijn de beste momenten van de week van een paar mensen. Doe jij deze activiteiten ook? Wanneer?

giocare a calcio
 il corso / i corsi di fotografia
 i giardini
 fare la spesa
 insieme
 uscire
 la scrittura creativa

voetballen
 de cursus fotografie
 het park
 boodschappen doen
 samen
 uitgaan
 (het) creatief schrijven

alzarsi	opstaan
tardi	laat
fare colazione	ontbijten
il giornale / i giornali	de krant
il lunedì	's maandags
il martedì	dinsdags
il mercoledì	woensdags
il giovedì	donderdags
il venerdì	vrijdags
il sabato	's zaterdags
la domenica	's zondags
il fine settimana	in het weekend

B. Welk moment van de week vind jij het leukst?

il momento / i momenti	het moment
il pomeriggio / i pomeriggi	de middag
la piscina / le piscine	het zwembad

TESTI E CONTESTI – Teksten en contexten (pp. 76-77)

1. CI TIENI ALLA TUA IMMAGINE? – Vind je je uiterlijk belangrijk?

A. Zorg je goed voor je uiterlijk? Beantwoord de vragen in deze test in alle eerlijkheid.

lo specchio / gli specchi	de spiegel
specchio specchio delle mie brame...	spiegeltje, spiegelkje aan de wand...
metterci ...	ergens ... over doen (<i>tijd</i>)
vestirsi	zich aankleden
come minimo	minimaal
al massimo	maximaal
con che frequenza?	hoe vaak?
una volta al mese / all'anno	een keer per maand/jaar
raramente	zelden
mettersi (la crema)	(crème) opdoen
la crema/ le creme	de crème
avere tempo	tijd hebben
a volte	soms
mai	nooit
pettinarsi	je haar kammen
truccarsi	zich opmaken
la mattina / le mattine	de ochtend
prima di ...	voor(dat)
qualche volta	soms
sempre	altijd
il profumo / i profumi	de geur, het parfum
ogni tanto	af en toe
guardarsi (allo specchio)	zichzelf in de spiegel bekijken
la vetrina / le vetrine	de etalage
di solito	meestal, gewoonlijk
fare sport	sporten
andare a piedi	(gaan) lopen
fare attenzione a	letten op
l'occasione / le occasioni speciale	de speciale gelegenheid
la maggioranza	de meerderheid
sedurre	verleiden

forse	misschien
essenziale	essentieel
complimenti	complimenten
preoccuparsi di	zich druk/zorgen maken over
avere cura di se stessi	zichzelf verzorgen
non fa male	het kan geen kwaad

B. Vergelijk nu jouw antwoorden met die van een medecursist. Wie maakt het meest druk over het eigen uiterlijk?

Weetjes

In 2010 gaven Italianen meer dan 10 miljard euro uit aan cosmetica en schoonheidsproducten (make-up, crèmes, parfums, zeep en shampoo) uit ... schoonheid kent geen crisis!

2. LA FATTORIA MCKENZIE – De McKenzie boerderij

A. Lupo Alberto is een bekend Italiaanse stripverhaal, gemaakt door Silver (Guido Silvestri). Lees de presentaties van de stripfiguren en geef voor elke figuur aan welk bijvoeglijk naamwoord het meest bij hem/haar past.

il lupo / i lupi	de wolf
vivere da solo	alleen wonen
la fattoria / le fattorie	de boerderij
essere fidanzato/-a con	verloofd zijn met
la gallina / le galline	de kip
tardi	laat
pranzare	's middags eten
cenare	's avonds eten
trovare	vinden
il cibo	het voedsel
essere innamorato/-a di	verliefd zijn op
desiderare	graag willen
sposarsi	trouwen
al più presto	zo snel mogelijk
pronto/-a	klaar
aiutare	helpen
adorare	aanbidden, dol zijn op
ballare	dansen
convinto/-a	overtuigd
la femminista / le femministe	de feministe
bravo/-a	goed, vaardig
la cuoca / le cuoche	de kokkin
il cane / i cani	de hond
il guardiano / i guardiani	de oppasser
il custode / i custodi	de bewaker
sorvegliare	bewaken, passen op
fermare	tegenhouden
la volta / le volte	de keer
la forza / le forze	de kracht
la talpa / le talpe	de mol
il migliore amico	de beste vriend
il marito / i mariti	de echtgenoot
di mezza età	van middelbare leeftijd
l'impiegato / gli impiegati	de kantoormedewerker

l'ufficio / gli uffici
la suocera / le suocere
rimanere a casa
tranquillamente
comodamente
il giornale / i giornali
la casalinga / le casalinghe
fare la spesa
pulire
lavare i piatti
mettere in ordine
consigliare
consolare
forte
pigro/-a
pulito/-a
tranquillo/-a

het kantoor
de schoonmoeder
thuisblijven
rustig
op zijn gemak
de krant
de huisvrouw
boodschappen doen
schoonmaken
afwassen
opruimen
advies geven
troosten
sterk
lui
schoon
rustig

Om bijvoeglijke naamwoorden beter te onthouden kun je ze koppelen aan mensen die je kent, op basis van hun belangrijkste eigenschappen.

B. Vul deze zinnen aan en bespreek ze daarna met een medecursist. Gebruik je het woordenboek erbij als je wilt.

musone/-a	chagrijnig
puntuale	punctueel, altijd op tijd
chiacchierone/-a	veel pratend/kletsend
curioso/-a	nieuwsgierig
solare	stralend, vrolijk
goloso/-a	dol op lekker eten, gulzig

ALLA SCOPERTA DELLA LINGUA – De taal ontdekken (pp. 78-79)

1. CHE ORE SONO? – Hoe laat is het?

A. Kijk hoe de tijd wordt aangeduid in het Italiaans en schrijf de ontbrekende tijden op.

B. Kijk nog een keer naar de kloktijden en vul de volgende voorbeelden aan.

mezzogiorno	twaaft uur 's middags
l'orologio / gli orologi	de klok, het horloge

C. Vul aan met de tijden die je hoort (oefening 4b, p. 42 van het *quaderno degli esercizi*).

mezzanotte	twaaft uur 's nachts
------------	----------------------

Il nostro progetto

Il compito – De kleine opdracht: Ontdek wie de vroegste vogel en wie de grootste slaapkop van de klas is. Vraag aan je medecursisten hoe laat ze opstaan en gaan slapen.

presto	vroeg
andare a dormire	gaan slapen

2. CHE FAI DI BELLO? – Wat voor leuke dingen doe je?

A. Bekijk de agenda van Michele. Hoe is Michele, volgens jou? Geef aan welke bijvoeglijke naamwoorden het best bij hem passen.

attivo/-a	actief
mammone/-a	moederskind
chiuso/-a	gesloten
abitudinario/-a	gehecht aan gewoontes
organizzato/-a	georganiseerd
la pallanuoto	het waterpolo
correre	hardlopen
il nuoto	het zwemmen
il calcetto	het zaalvoetbal
il compleanno / i compleanni	de verjaardag
la partita / le partite	de wedstrijd
l'aperitivo / gli aperitivi	het aperitief
la mostra / le mostre	de tentoonstelling
il concerto / i concerti	het concert
dai miei (genitori)	bij mijn ouders
il giro in bici	het fietstochtje
quante volte?	hoe vaak?
andare in palestra	naar de sportschool gaan
la palestra / le palestre	(gaan) schaatsen
(andare a) pattinare	naar het theater gaan
andare a teatro	winkelen
fare shopping	surfen op internet
navigare su Internet	

Italiaans spreekwoord: "Bezig zijn is de bron van welvaart."

B. Kijk nog een keer naar de agenda van Michele en geef aan hoe vaak hij de verschillende activiteiten uitvoert.

C. En wat doe jij in je vrije tijd? Praat erover met een medecursist.

3. CHE GIORNATA! – Wat een dag!

A. Lees de teksten en geef aan over welk beroep ze gaan.

la mattina	's ochtends
cominciare	beginnen
finire	ophouden, klaar zijn
durante	tijdens
la pausa / le pause	de pauze
libero/-a	vrij
generalmente	over het algemeen
il turno / i turni	de (ploegen)dienst
differenti	verschillende
fare la doccia	douchen
prendere un caffè	een kopje koffie drinken
il meccanico / i meccanici	de monteur
la commessa / commesse	de verkoopster
il pizzaiolo / i pizzaioli	de pizzabakker

B. Neem de teksten nog eens door en vul de tijden aan.

C. En wat zijn jouw tijden? Vertel het aan je medecursisten.

4. IO, INVECE SÌ – Maar ik wél

- A. Bekijk de tekeningen en match de vakjes met de figuren.
- B. Praat nu met je medecursisten over je gewoontes en je tijden.

QUALCOSA IN PIÙ – iets extra's (p. 81)

1. CHE VANITOSO! – Wat een ijdelruit!

Combineer de tekeningen met de bijvoeglijke naamwoorden en kies dan een bijvoeglijk naamwoord. Je medecursisten moeten raden welke het is, op basis van je aanwijzingen.

ambientalista	milieuactivistisch
festaiolo/-a	dol op feesten
intellettuale	intellectueel
lavoratore/-trice	hard werkend
secchione/-a	nerdy, te serieus
taccagno/-a	gierig
vanitoso/-a	ijdel

2. A CIASCUNO IL SUO – Ieder het zijne

A. Bij welke sport passen deze dingen? Match de afbeeldingen met de sporten.

B. Denk nu aan de sporten die je het leukst vindt en schrijf de voorwerpen erbij die nodig zijn om ze te beoefenen.

la mazza / le mazze	de knuppel
il pallone / i palloni	de voetbal
il canestro / i canestri	de basket
la racchetta / le racchette	het racket
gli occhiali	de zwembril
gli sci	de ski's
il nuoto	het zwemmen
la pallacanestro	het basketbal
il ciclismo	de wielersport
il guanto / i guanti	de handschoen
le scarpe da corsa	de hardloopschoenen

RISORSE E UN PO' DI ALLENAMENTO – Taalmateriaal en wat oefening (pp. 82-83)

CHIEDERE E DIRE L'ORA – Vragen en zeggen hoe laat het is

INFORMARSI SULL'ORARIO – Vragen naar tijden

I VERBI CON LE PREPOSIZIONI – Werkwoorden met voorzetsels

LA FREQUENZA – Frequentie

LA POSIZIONE DELL'AVVERBIO – De plaats van het bijwoord

LA SEQUENZA DELLE AZIONI – De volgorde van acties
LE PARTI DEL GIORNO – De dagdelen

 Dormire (slapen) behoort tot de groep werkwoorden op **-ire** vervoegd als *partire* (vertrekken), *sentire* (horen), *offrire* (aanbieden)...; *alzarsi* (opstaan) is een wederkerend werkwoord, net zoals *chiamarsi* (heten), *vestirsi* (zich aankleden), *lavarsi* (zich wassen).

- 1. Wat doe jij op deze momenten van de dag?
- 2. Welke woorden kunnen samengaan met deze werkwoorden?

SUONI E LETTERE – Klanken en letters (p. 83)

A. Luister naar de zinnen; zijn het vragen of uitroepen? Gebruik het vraagteken (?) of het uitroepeteken (!). Luister nogmaals en zeg de zinnen na.

IN AZIONE E... – In actie en... (p. 84)

1. DALLA MATTINA ALLA SERA – Van 's ochtends tot 's avonds

A. Hoe stel jij je de dagindeling van je docent voor? Vul de volgende zinnen aan.

B. Stel vragen aan je docent om na te gaan of je veronderstellingen kloppen.

C. Luister nu naar Claudia, een lerares op de middelbare school, die haar normale dagindeling beschrijft. Vergelijk daarna haar dagindeling met die van je docent.

andare a letto	naar bed gaan
il letto / i letti	het bed
tutti/-e e due	allebei

2. PRIMA PRENDO UN CAFFÈ – Eerst neem ik een kop koffie

A. Filippo vertelt wat hij doet als hij 's ochtends wakker wordt. Luister naar de opname en zet de volgende acties in de juiste volgorde.

accendere	aandoen (<i>apparaten</i>)
bere	drinken
farsi la barba	zich scheren
lavarsi i denti	tandenpoetsen
la cucina / le cucine	de keuken
la notizia / le notizie	het nieuwsbericht
prepararsi	zich klaarmaken
fare una passeggiata	een wandeling maken
mangiare	eten
qualcosa	iets

B. En wat doe jij 's ochtends als je opstaat? Praat erover met een medecursist.

C. En doen jullie in het weekend dezelfde dingen?

D. Heeft je medecursist gewoontes die je verrassend vindt? Vertel het aan de rest van de klas.

3. IL SECCHIONE DELLA CLASSE – De nerd van de klas

A. Hier staan een paar strategieën om je Italiaans te verbeteren. Gebruik jij dezelfde?

il senso / i sensi	de betekenis
il dizionario / i dizionari	het woordenboek
il sito / i siti	de (web)site

B. Luister naar Marcos die vertelt wat hij doet om zijn Italiaans te verbeteren. Geef aan welke strategieën uit A hij gebruikt.

C. Gebruik je nog andere strategieën om je Italiaans te verbeteren?

Strategieën gebruiken om een vreemde taal beter te leren een goede manier om zelfstandiger te kunnen studeren. Je kunt je eigen strategisch plan maken door de activiteiten te kiezen die jij het leukst vindt.

Il nostro progetto

...IL COMPITO! – ...De opdracht! (p. 85)

4. E IL VINCITORE È... – En de winnaar is...

A. Bepaal welke van de volgende prijzen je aan een van je medecursisten wilt geven. Weet je nog welke bijvoeglijke naamwoorden erbij passen? Als je wilt, mag je ook andere prijzen aanbieden.

B. Maak een vragenlijst om uit te vinden aan wie je de prijs wilt uitreiken. Stel de vragen dan aan enkele medecursisten.

C. Beslis op basis van de antwoorden die je hebt gekregen van je medecursisten wie de winnaar of winnares is en reik de prijs uit.

AL DI LÀ DELLA LINGUA – Meer dan taal (pp. 86-87)

UN'ESPRESSIONE PER OGNI SITUAZIONE – Een uitdrukking voor iedere situatie

IL BUONGIORNO SI VEDE DAL MATTINO – 'Aan de ochtend zie je hoe de dag wordt'

la maggior parte verso le 7	het grootste deel tegen zevenen
il / i tè	de thee
il latte	de melk
usare	gebruiken
preferire	liever doen, liever hebben
in macchina	met de auto

IL MATTINO HA L'ORO IN BOCCA – De morgenstond heeft goud in de mond

l'alba	de zonsopgang
a notte fonda	midden in de nacht
il fornaio / i fornai	de bakker
il pescivendolo / i pescivendoli	de visboer
rifornirsi	zich bevoorraden
l'infermiere / gli infermieri	de verpleegkundige
l'operaio / gli operai	de arbeider
il medico / i medici	de dokter
fare il turno	dienst hebben
fare una levataccia	vreselijk vroeg opstaan

FARE LE ORE PICCOLE – Het heel laat maken

quattro chiacchiere	een praatje, even kletsen
variato/-a	gevarieerd
offrire	aanbieden
la diversione / le diversioni	het vertier, de a
per tutti i gusti	voor ieders smaak
dal vivo	live
sempre di più	steeds meer
nottambulo/-a	nachtbraker

1. En bij jullie? Bestaan er in jouw taal ook uitdrukkingen die betrekking hebben op delen van de dag?

ITALIANI E TEMPO LIBERO – Italianen en vrije tijd

l'indagine / le indagini	de enquête
il passatempo / i passatempi	het tijdverdrijf, de hobby
la televisione	de televisie
guardare la TV	televisie kijken
il tempo libero	de vrije tijd
l'intrattenimento	het amusement
fuori casa	buitenshuis
il grande schermo (il cinema)	de bioscoop
il libro / i libri	het boek
ancora meno	nog minder
12 persone su 100	12 op de 100 mensen
in media	gemiddeld
essere in aumento	toenemen
la visita / le visite	het bezoek
il monumento / i monumenti	de bezienswaardigheid, het monument
il sito archeologico / i siti archeologici	plek waar archeologische opgravingen worden gedaan

2. Is dat in jouw land ook zo? Schrijf een korte tekst over de meest populaire vrijetijdsbestedingen en presenteer hem aan je medecursisten.

UNITÀ 6 TI STA PROPRIO BENE! – HET STAAT JE HEEL GOED! (p. 88)

Ons project: Een modeshow organiseren en informatie vragen over de kledingstukken en accessoires die we mooi vinden.

WAT WE GEBRUIKEN BIJ ONS PROJECT:

Onderwerpen:

- Mode
- Online aankopen
- Het weer en de seizoenen
- “Made in Italy”
- Kledingwinkels en winkels met accessoires
- De Italiaanse euromunten

Taal materiaal:

- Bijvoeglijke en zelfstandige aanwijzende voornaamwoorden
- Tegenwoordige tijd (aantonende wijs) van de werkwoorden **volere** (willen), **potere** (kunnen) en **dovere** (moeten)
- Beleefdheidsvormen **vorrei** (ik zou graag willen) en **volevo** (ik wilde graag)
- Persoonlijke voornaamwoorden als lijdend voorwerp
- Woordenschat met betrekking tot mode
- De klanken [l], [ll] en [ʎ]

Vaardigheden:

Lezen

- In een tekst informatie over en beschrijvingen van kledingstukken en accessoires vinden
- Korte teksten over mode begrijpen

Luisteren

- Kledingstukken en accessoires
- Verstaan wat voor weer het is
- Korte beschrijvingen van kledingstukken en accessoires begrijpen

Spreken

- Kledingstukken en accessoires beschrijven en spreken over manier van kleden

Gesprekken voeren

- Aankopen doen in een winkel met kleding of accessoires
- Eigen meningen over mode uiten
- Kledingstukken kiezen

Schrijven

- Kledingstukken en accessoires beschrijven

PRIMO CONTATTO – Eerste contact (p. 89)

MODA MADE IN ITALY – Mode ‘made in Italy’

A. Houd jij van de Italiaanse mode? Vertel welke Italiaanse merken je kent en welke bekend zijn in jouw land.

B. Koop jij Italiaanse producten uit deze categorieën?

le scarpe
l'abbigliamento (m)
l'accessorio / gli accessori

de schoenen
de kleding
het accessoire

la borsa / le borse
la valigia / le valige
il gioiello / i gioielli

de tas
de koffer
het sieraad

TESTI E CONTESTI – Teksten en contexten (pp. 90-91)

1. COMPRARE CON UN CLICK – Kopen met een muisklik

A. Koop je ooit kledingstukken of schoenen online? Praat erover samen met je medecursisten.

comprare	kopen
l'offerta / le offerte	de aanbieding

B. Mauro wil kleren kopen op internet. Luister naar zijn gesprek met Elisa en geef aan over welke producten ze het hebben. Wat kopen ze uiteindelijk?

C. Nu ben jij aan de beurt! Kies samen met een medecursist een kledingstuk voor jullie zelf en een voor jullie docent.

la grande firma / Le grandi firme	het bekende merk
il bambino / i bambini	het kind
la / le novità	de nieuwe aanwinst
l'intimo	het ondergoed
il carrello / i carrelli	de winkelwagen
la felpa / le felpe	de sweater
il cappuccio / i cappucci	de capuchon
rosa	roze
grigio/-a	grijs
chiaro/-a	licht
bianco/-a	wit
la maglietta / Le magliette	het T-shirt
la manica / le maniche	mouw
corto/-a	kort
giallo/-a	geel
viola	paars
arancione	oranje
il giubbotto / i giubbotti	het jack
la / le zip	de rits
la camicia / le camicie	het overhemd
il cotone	katoen
a quadri	geruit
blu	donkerblauw
marrone	bruin
la minigonna / le minigonne	de minirok
bordò	bordeauxrood
il cappotto / i cappotti	de winterjas
doppio petto	double-breasted
rosso/-a	rood
nero/-a	zwart
il maglione / i maglioni	de trui
la lana	de wol
la / le polo	het poloshirt
a righe	gestreept
verde	groen

Om de woordenschat rond mode beter te onthouden kun je Italiaanse websites met kleding bezoeken en de catalogus bekijken.

2. UNA SETTIMANA A CAPRI – Een week op Capri

A. Eind mei gaat Margherita voor een week naar haar vriendin Irene op Capri. Luister naar hun telefoongesprek en vertel wat voor weer het is op Capri.

il sole (c'è il sole)	de zon (de zon schijnt)
nevicare	sneeuwen
il freddo (fa freddo)	de kou (het is koud)
piovere	regen
il caldo (fa caldo)	de warmte (het is warm)
nuvoloso/-a	bewolkt

B. Luister nu nog een keer naar het telefoongesprek en geef aan welke kledingstukken de meisjes noemen. Vul dan met een medecursist de lijst aan met de ontbrekende woorden.

i pantaloncini	de korte broek
la camicetta / le camicette	de blouse
il lino	het linnen
il costume / i costumi da bagno	het badpak
a pois	met stippen
la canottiera / le canottiere	het hemd(je)
i sandali	de sandalen
la scarpa / le scarpe da ginnastica	schoenen / sportschoenen
gli stivali	de laarzen
i calzini	de sokken
le mutande	de onderbroek
il reggiseno / i reggiseni	de bh
il berretto / i berretti	de muts
la cintura / le cinture	de riem, ceintuur
gli occhiali da sole	de zonnebril
l'ombrello / gli ombrelli	de paraplu
il golfino / i golfini	het truitje, vestje

C. Zijn volgens jou alle kledingstukken die Margherita meeneemt echt nodig? En wat neem jij meestal mee voor een vakantie aan zee?

Il nostro progetto

Il compito – De kleine opdracht: Kies samen met medecursisten een toeristische bestemming in Italië en pak jullie koffers in.

ALLA SCOPERTA DELLA LINGUA – De taal ontdekken

(pp. 92-94)

1. COSA MI METTO OGGI? – Wat zal ik vandaag aantrekken?

A. Bekijk de beschrijving van de moderne Italiaanse man en vul het schema aan.

mettersi	aantrekken
indossare	aanhebben
le scarpe da ginnastica	de sportschoenen, sneakers
portare	dragen
la cravatta / le cravatte	de stropdas
la giacca / le giacche	het colbert, jasje
serio/-a	serieus
gli occhiali	de bril
le lenti a contatto	de (contact)lenzen
all'ultima moda	volgens de laatste mode

B. Verander jij je look afhankelijk van de plekken waar je naartoe gaat? Praat erover met je medecursisten.

il parente / i parenti	het familielid
------------------------	----------------

C. Kijk nu naar deze tekeningen en vertel aan een medecursist wat hij/zij moet aantrekken of bij zich hebben in de verschillende seizoenen.

la primavera	de lente
l'estate	de zomer
l'autunno	de herfst
l'inverno	de winter

D. En hoe kleed jij je in de verschillende seizoenen?

la sciarpa / le sciarpe	de sjaal, das
fuori moda	uit de mode
vizioso/-a	opvallend
sobrio/-a	sober, eenvoudig

Weetjes

De eerste winkel met confectiekleding opent in 1865 in Milaan. Het is een groot succes en in 1917 vormt de winkel zich om tot de chicste warenhuisketen van Italië: La Rinascente (naam gekozen door de dichter Gabriele D'Annunzio). Het succes van de winkels wordt steeds groter: La Rinascente valt in de smaak bij de hogere én de middenklasse. De winkels van La Rinascente zijn in de belangrijkste Italiaanse steden te vinden.

2. VORREI VEDERE QUEL VESTITO – Ik zou graag die jurk willen zien

A. Bekijk de tekening en de teksten in de tekstballonnen. Vul dan het schema met de bijvoeglijke aanwijzende voornaamwoorden aan.

il vestito / i vestiti	de jurk, het pak
fucsia	fuchsia
stretto/-a	strak
sembrare	(iets van iets) vinden
l'impermeabile / gli impermeabili	de regenjas
il tacco / i tacchi	de hak
il cappello / i cappelli	de hoed

B. Bekijk de foto's van pagina 88 en 89 en stel je voor dat je voor een etalage staat. Wat vind je leuk? Praat erover samen met een medecursist.

turchese	turquoise
----------	-----------

3. LO VUOLE PROVARE? – Wilt u het passen?

A. Wie zegt wat? Geef aan welke zinnen van de verkoper/verkoopster (C) zijn en welke van de klant (CL).

cambiare	ruilen
provare	passen
vorrei	ik zou graag willen

Citaat: "Elegantie betekent niet opgemerkt worden, maar onthouden worden."
Giorgio Armani

B. Bekijk de teksten bij A en geef aan voor welke woorden de voornaamwoorden **lo**, **la**, **li** en **le** in de plaats komen.

Il nostro progetto

Il compito – De kleine opdracht: Nu ben jij aan de beurt! Kies samen met een medecursist een winkel en bedenk een korte scène. Voor jullie personages kunnen jullie kiezen uit de eigenschappen hieronder.

Klant	Verkoper
indeciso - onzeker	gentile - aardig
antipatico - onsympathiek	poco paziente - niet erg geduldig
con pochi soldi - met weinig geld	disponibile - behulpzaam
Com'è che ...	Hoe komt het toch dat ...
se	als
diventare	worden
incredibilmente	ongelooflijk
sembrare	lijken, eruitzien als
il tenente / i tenenti	de sergeant

QUALCOSA IN PIÙ – Iets extra's (p. 95)

1. GLI EURO ITALIANI – De Italiaanse euromunten

A. Ken je de Italiaanse euromunten? Probeer samen met een medecursist de benamingen te koppelen aan de afbeeldingen op de munten.

il centesimo / i centesimi	de cent
l'euro / gli euro	de euro
la statua / le statue	het standbeeld

B. Vertel nu hoe de munten in jouw land eruitzien.

2. DOVE LO COMPRO? – Waar kan ik het kopen?

A. Bekijk de foto's van deze winkels en geef aan welke artikelen je in de afzonderlijke winkels kunt kopen.

pelletteria	lederwaren
le calzature	schoeisel, schoenen
la camiceria / le camicerie	de overhemden- en blousewinkel

B. Noem nog meer artikelen die je in deze winkels kunt kopen. Je kunt het woordenboek erbij gebruiken.

RISORSE E UN PO' DI ALLENAMENTO – Taalmateriaal en wat oefening (pp. 96-97)

FARE ACQUISTI – Inkopen doen

la vetrina / le vetrine	de etalage
la taglia / le taglie	de maat
il numero / i numeri	de (schoen)maat
conservare	bewaren
quanto costa / quanto costano?	hoeveel kost hij/het / hoeveel kosten ze?
quanto viene / quanto vengono?	hoeveel kost hij/het / hoeveel kosten ze?
la carta / le carte di credito	de creditcard
certo	natuurlijk
prego, si accomodi alla cassa	geen probleem, u kunt aan de kassa betalen

GLI AGGETTIVI DIMOSTRATIVI – De bijvoeglijke aanwijzende voornaamwoorden

I PRONOMI DIMOSTRATIVI – De zelfstandige aanwijzende voornaamwoorden

vicino	dichtbij
qui / qua	hier
lontano	ver weg
lì / là	daar

L'AGGETTIVO BELLO – Het bijvoeglijk naamwoord 'bello'

I MESI DELL'ANNO – De maanden van het jaar

gennaio	januari
febbraio	februari
marzo	maart
aprile	april
maggio	mei
giugno	juni
luglio	juli
agosto	augustus
settembre	september
ottobre	oktober
novembre	november
dicembre	december

USO DEI VERBI STARE E DONARE – Gebruik van de werkwoorden stare en donare

(non) mi dona ...	het staat/flatteert me (niet)
-------------------	-------------------------------

I PRONOMI DIRETTI – Persoonlijke voornaamwoorden als lijdend voorwerp

I PRONOMI DIRETTI E I VERBI MODALI – Persoonlijke voornaamwoorden als lijdend voorwerp en modale hulpwerkwoorden

I COLORI – Kleuren

azzurro/-a	(helder)blauw
------------	---------------

1. Vul de mindmap op basis van je eigen smaak.
2. Wat ik aantrek wanneer...

SUONI E LETTERE – Klanken en letters (p. 97)

A. Luister naar de zinnen en schrijf een **l** [l], **ll** [ll] of **gl** [λ] op basis van de klank. Beluister de zinnen dan nog eens en zeg ze na.

il velluto	het fluweel
i pantaloni	de broek
il portafoglio	de portefeuille
la pelle	het leer
scollato/-a	met uitgesneden hals
la collana / le collane	de ketting
gli orecchini	de oorbellen

B. Luister naar de zinnen en zeg ze na.

IN AZIONE E... – In actie en... (p. 98)

1. MODELLO NUMERO 4: GIUDITTA! – Model nummer 4: Giuditta!

A. Luister naar de beschrijvingen van deze modellen van hert modehuis Sisley en geef aan bij welke foto's ze horen.

B. Maak nu een beschrijving van de foto die de docent je laat zien. Vergelijk die daarna met die van een medecursist.

C. Welke van de op de foto's getoonde stijlen heeft jouw voorkeur? En wat is de meest populaire stijl in de klas?

Iedere tekst heeft zijn eigen stijl en kenmerken, afhankelijk van de tekstsoort: je kunt jezelf op weg helpen door voorbeelden te zoeken op internet (online modetijdschriften, websites van modeontwerpers etc.).

Weetjes

'Modello numero 4: Giuditta' is een beroemde zin uit de film Piccolo Diavolo, een grappige komedie van Roberto Benigni. In deze scène improviseert de hoofdpersoon een modeshow tijdens de mis. Je kunt het fragment zien op YouTube.

...IL COMPITO! – ...De opdracht! (p. 99)

SFILATA DI MODA IN CLASSE – Modeshow in de klas

A. In groepjes. Stel een modeshow samen voor jullie medecursisten. Jullie kunnen zelf de naam van het modehuis, van de collectie en van ieder model verzinnen. Schrijf voor elk model een korte tekst en presenteer die aan jullie medecursisten.

B. Jullie medecursisten kiezen de kledingstukken die ze het mooist vinden en vragen jullie informatie daarover.

la casa / le case di moda	het modehuis
la collezione / le collezioni	de collectie
la seta	de zijde
rosa antico	oudroze
il / i foulard	de sjaal, het sjaaltje
celeste	lichtblauw

AL DI LÀ DELLA LINGUA – Meer dan taal (pp. 100-101)

A CIASCUNO IL SUO STILE – Ieder zijn eigen stijl

la / le personalità	de persoonlijkheid
immediatamente	onmiddellijk, meteen
riconoscibile	herkenbaar
attraverso	door, via
rendere unico	uniek maken
ciascuno di loro	elk van hen

IL TAGLIO MASCHILE DI GIORGIO ARMANI – De mannelijke snit van Giorgio Armani

spostare	verplaatsen
il bottone / i bottoni	de knoop
modificare	veranderen
la proporzione / le proporzioni	de verhouding
tradizionale	traditioneel
il risultato / i risultati	het resultaat
visibile	zichtbaar
il / i tailleur	het pak, kostuum
il taglio / i tagli	de snit
maschile	mannelijk

IL TESSUTO "ANIMALIER" DI ROBERTO CAVALLI – De dierenprintstoffen van Roberto Cavalli

il leopardo / i leopardi	de luipaard
il pitone / i pitoni	de python
la tigre / le tigri	de tijger
il riferimento / i riferimenti	de verwijzing
la savana / le savane	de savanne
animalesco/-a	dieren-
il capo / i capi d'abbigliamento	het kledingstuk
la stampa / le stampe	de print, het dessin
leopardato/-a	met luipaardprint
zebrato/-a	met zebraprint
raffinato/-a	geraffineerd, fijn

1. Ken je nog andere Italiaanse modeontwerpers? Welke modeontwerpers zijn in jouw land het beroemdst?

Weetjes

Made in Italy

De Engelse uitdrukking *Made in Italy* wordt gebruikt voor alle producten die zijn ontworpen en geproduceerd in Italië. Maar dat niet alleen. *Made in Italy* is ook een keurmerk: Italiaanse producten staan namelijk wereldwijd bekend om hun hoge kwaliteit, aandacht voor details en ontwerpstyl. Er bestaat ook een wet uit 2009 om dit merk te beschermen: *Made in Italy* geldt alleen voor volledig Italiaanse producten.

IL "ROSSO" VALENTINO – "Valentino-rood"

sicuramente	zeker, zonder meer
la sfumatura / le sfumature	de tint, nuance
ottenere	krijgen
rosso magenta	magentarood
vivo/-a	levendig

IL "PATCHWORK O PUT-TOGETHER" DI I MISSONI – Het "patchwork of put-together" van de Missoni's

in cui si fonde	waarin samenkomt
il / la protagonista	de hoofdrolspeler
essere frutto di	voortkomen uit
la genialità	de genialiteit

la semplicità	de eenvoud
la composizione cromatica	de kleurcompositie
vero/-a e proprio/-a	echt, waarlijk
l'opera d'arte / le opere d'arte	het kunstwerk
contemporaneo/-a	modern

2. Wat zijn de typische producten van jouw eigen land? En welke worden het meest geëxporteerd? Maak een korte presentatie voor je medecursisten.

UNITÀ 7 BEN FATTO! – GOED GEDAAN! (p. 106)

Ons project: Onze ervaringen en kwaliteiten inventariseren om een dienst te kunnen aanbieden.

WAT WE GEBRUIKEN BIJ ONS PROJECT:

Onderwerpen:

- 'Tijdbanken'
- School en universiteit in Italië
- Biografieën van beroemde Italiaanse vrouwen
- Vrijwilligerswerk in Italië
- Persoonlijke vereisten en vaardigheden

Taalmateriaal

- De *Passato prossimo*:
- Vorming van het voltooid deelwoord
- Onregelmatige voltooid deelwoorden
- Tegenwoordige tijd (aantonende wijs) van *sapere*
- Het verschil tussen *potere* en *sapere*

Vaardigheden:

Lezen

- Informatie halen uit beroeps- of studiekeuzetests
- Advertenties voor diensten van particulieren en vacatures
- Korte biografieën opstellen
- Presentatieteksten begrijpen

Luisteren

- Informatie halen uit een gesprek rond beroeps- of studiekeuze
- Informatie uit korte nieuwsberichten begrijpen

Spreken

- Spreken over eigen competenties, vaardigheden en persoonlijke ervaringen

Gesprekken voeren

- Vertellen en vragen wat we kunnen doen en welke vaardigheden we beheersen

Schrijven

- Advertenties schrijven om een dienst aan te bieden

PRIMO CONTATTO – Eerste contact (p. 107)

LA BACHECA DEL TEMPO – De "tijdbank"

A. Deze mensen zijn lid van een dienstuitwisselingsorganisatie. Koppel de foto's aan de bijhorende advertenties.

B. Is er een dienst bij die jij interessant vindt?

imparare
usare
cucire
la chitarra / le chitarre
suonare
in cambio di
dare ripetizioni
affidabile
l'aiuto / gli aiuti
la macchina fotografica
il lavoretto domestico
insegnare
rinnovare
il terrazzo / i terrazzi
cantare
il canto
il disegno
disegnare
occuparsi di
andare in vacanza
il cucito
il parrucchiere / i parrucchieri
il problema / i problemi
venire
a casa tua
il salone / i saloni di bellezza
fare la piega
il colore / i colori
i dolci
il pane

leren
gebruiken
naaien
de gitaar
(be)spelen
in ruil voor
bijlessen geven
betrouwbaar
de hulp
het fototoestel
het huishoudklusje
leren (*aan iemand*)
verbouwen
het terras, balkon
zingen
de zang
(het) tekenen, de tekening
tekenen
zorgen voor
op vakantie gaan
(het) naaien
de kapper
het probleem
komen
bij jou thuis
de schoonheidssalon
watergolf zetten
de kleur
het gebak
het brood

l'esperto / gli esperti
la fiera / le fiere
il settore / i settori
Architettura
Scienze dell'educazione
Scienze motorie
Storia dell'arte
Lingue
Veterinaria
Medicina
Economia

de deskundige
de beurs
de sector
bouwkunde
onderwijskunde
bewegingswetenschappen
kunstgeschiedenis
talen
diergeneeskunde
geneeskunde
economie

Tips

Kijk goed naar het taalgebruik in authentieke (uit de werkelijkheid afkomstige) documenten, je kunt eruit putten voor je eigen mondelinge en schriftelijke taalproductie.

B. Luister nu naar het gesprek tussen Arianna en haar studiekeuzeadviseur en geef aan welke informatie klopt.

la passione / le passioni
il veterinario / i veterinari

de passie
de dierenarts

C. Kies, nu je Arianna iets beter kent, een of meer bijvoeglijke naamwoorden om haar persoonlijkheid te omschrijven. Praat erover met je medecursisten.

allegro/-a
curioso/-a
paziente
responsabile

vrolijk
nieuwsgierig
geduldig
verantwoordelijkheid op zich nemend
stralend, opgewekt
sociaal
begripvol
creatief
extravert
introvert
gevoelig

solare
socievole
comprensivo/-a
creativo/-a
estroverso/-a
introverso/-a
sensibile

Il nostro progetto

Il compito - De kleine opdracht: Wat zijn jouw ervaringen en passies? Vertel aan je mede-cursisten waar je aanleg voor hebt en waar je goed in bent.

Weetjes

De universiteit van Bologna, de Alma Mater Studiorum, is de oudste universiteit van de westerse wereld. Het jaar van oprichting is 1088, wanneer een groep studenten een organisatie zonder kerkelijke banden opzet om docenten rechtstreeks te kunnen kiezen en betalen. Tegenwoordig heeft de universiteit 23 faculteiten en 80.000 studenten. De hoofdvesting is Bologna maar de universiteit beschikt in de regio Romagna ook over andere plaatsen waar les wordt gegeven, en over een vestiging in het buitenland (Buenos Aires).

TESTI E CONTESTI – Teksten en contexten (pp. 108-109)

1. SAI GIÀ QUELLO CHE VUOI FARE? – Weet je al wat je wilt gaan doen?

A. Arianna, een meisje van 18 jaar, doet een studiekeuzetest om te kunnen beslissen wat ze na de middelbare school gaat studeren. Lees haar ingevulde formulier en geef dan aan wat voor studie zij volgens jou kan volgen.

test d'orientamento universitario
il sesso
maschio / i maschi
la femmina / le femmine
l'istituto / gli istituti
il liceo / i licei
il titolo / i titoli
il diploma di Maturità
svolgere un attività lavorativa
abbandonato/-a
continuativo/-a
occasionale
tempo pieno
l'equitazione (f)
dipingere
essere portato/-a per
il colloquio / i colloqui

universitaire-studiekeuzetest
het geslacht
man
vrouw
de (onderwijs)instelling
de middelbare school
het diploma
het middelbareschooldiploma
arbeid verrichten
verlaten, in de steek laten
vast (*contract*)
los (*contract*)
fulltime
(het) paardrijden
schilderen
aanleg hebben voor
het gesprek (*in verband met studie/baan*)
de oriëntatiedag

la giornata / le giornate
di orientamento

ALLA SCOPERTA DELLA LINGUA – De taal ontdekken

(pp. 110-112)

1. È TUTTO VERO? – Is het helemaal waar?

A. Lees de berichten. Welke informatie is waar en welke niet? Praat erover met je medecursisten. Luister daarna naar de opname en controleer.

il drammaturgo / i drammaturghi	de toneelschrijver
da ragazzo	als kind
il paracadutista / i paracadutisti	de parachutist
ricevere	krijgen
la serata di gala / le serate di gala	de gala-avond
l'abito / gli abiti	de jurk
la carne	het vlees
la locanda / le locande	de herberg
inventare	bedenken
sposarsi	trouwen
trasferirsi	verhuizen (naar een andere stad)

B. Kijk nu naar de werkwoordsvormen uit de teksten hierboven en bedenk wat het bijbehorende hele werkwoord is.

C. Bekijk de vormen van het voltooid deelwoord bij B en vul het schema aan met de passende uitgangen .

Weetjes

In 1950 nam Sophia Loren deel aan de Miss Italia schoonheidsverkiezing en won de Miss Eleganza prijs, een prijs die speciaal voor haar in het leven was geroepen en die nog steeds wordt uitgereikt.

2. DONNE PIENE DI VITA – Vrouwen vol levenslust

A. Deze drie vrouwen hebben zich op verschillende vakgebieden onderscheiden. Lees de teksten en bepaal welke informatie bij welke vrouw hoort.

la provincia / le province	de provincie
ebreo/-a	joods
laurearsi	afstuderen
la legge razziale / le leggi razziali	de rassenwet
far parte di	deel uitmaken van
la redazione / le redazioni	de redactie
fondare	oprichten
la rivista / le riviste	het tijdschrift
andare in pensione	met pensioen gaan
scoprire	ontdekken, uitvinden
costruire	bouwen
dirigere	leiden
l'osservatorio astronomico	de sterrenwacht

Volksgezegde: "Op de school van de ervaring leer je elke dag."

B. Bekijk de in de teksten gebruikte werkwoordsvormen vul het volgende indeling van de hulpwerkwoorden aan.

C. Lees de teksten nu nog eens en geef de tijdsaanduidingen aan.

Il nostro progetto

Il compitino – De kleine opdracht: Bedenk samen met je medecursisten aan een een persoon die zich op een bepaald gebied heeft onderscheiden en schrijf een korte biografie van hem of haar.

3. LA MIA VITA – Mijn leven

A. Schrijf samen met een medecursist de werkwoorden op die jullie nodig hebben om te spreken over iemands leven. Jullie kunnen een schema als dat hiernaast gebruiken.

B. Vertel over de belangrijkste fases in je leven (geboorte, kindertijd, studie...) en gebruik tijdsaanduidingen als die bij oefening 2A.

abitare	wonen
---------	-------

4. NON SAI O NON PUOI? – Weet je het niet hoe het moet of kun je niet?

A. Lees het gesprek van deze twee jongeren: zijn ze geschikt voor het werk uit de advertentie? Praat erover met een medecursist. Vul daarna de zinnen aan.

l'animatore / gli animatori	de animator, recreatiemedewerker
il lavoro stagionale / i lavori stagionali	het seizoenswerk
il villaggio vacanze / i villaggi vacanze	het vakantiepark
la disponibilità	de bereidheid
viaggiare	reizen
indispensabile	absoluut vereist
inviare	opsturen
il curriculum / i curriculum	het cv
mandare	sturen
organizzare	organiseren
l'adulto / gli adulti	de volwassene
comunicare	communiceren
che ne pensi?	wat vind je ervan?
appena	net
la speranza / le speranze	de hoop
Ma se hai ...	Maar je hebt toch ...?
già	al
adattarsi	zich aanpassen
velocemente	snel
l'esperienza / le esperienze	de ervaring
la nave da crociera / le navi da crociera	het cruiseschip
comunque	in elk geval
spaventare	afschrikken

B. En jij, welke vaardigheden heb je en wat kun je? Schrijf over jezelf drie zinnen op die waar zijn en drie die niet waar zijn, en lees ze dan voor aan je medecursisten, die moeten raden wat welke zinnen waar en welke niet.

QUALCOSA IN PIÙ – Iets extra's (p. 113)

1. LA SCUOLA ITALIANA – Het Italiaanse schoolsysteem

A. Lees deze teksten en geef daarna aan bij welke leeftijdsfase de verschillende onderwijsstadia horen.

la scuola elementare o primaria	de basisschool
il livello / i livelli	het niveau
l'istruzione	het onderwijs
obbligatorio/-a	verplicht
istruzione obbligatoria	verplicht onderwijs
la scuola secondaria di primo grado (o media)	onderbouw van het middelbaar onderwijs
la scuola dell'obbligo	verplicht onderwijs
la scuola secondaria di secondo grado (o superiore)	bovenbouw van het middelbaar onderwijs
durare	duren
l'istituto tecnico	middelbare technische school
l'istituto professionale	middelbare beroepsopleiding

B. Is het in je eigenland ook zo? Praat erover met je medecursisten.

2. CHE HOBBY HAI? – Wat voor hobby's heb je?

A. Kijk naar deze afbeeldingen: weet je hoe deze activiteiten heten in het Italiaans? Probeer de vakjes met de benamingen te matchen met de foto's. Beheers jij sommige van deze activiteiten?

B. Kies een activiteit en zoek, met behulp van een woordenboek of internet, het materiaal dat je nodig hebt om ze uit te voeren.

modellare	modelleren
l'argilla	de klei
il bricolage	(het) knutselen
il modellismo	de modelbouw

RISORSE E UN PO' DI ALLENAMENTO – Taalmateriaal en wat oefening (pp. 114 -115)

IL PASSATO PROSSIMO – De passato prossimo (voltooid tegenwoordige tijd)

AUSILIARE ESSERE O AVERE AL PRESENTE + PARTICIPIO PASSATO – Hulpwerkwoord **essere** of **avere** in de tegenwoordige tijd + voltooid deelwoord

IL PARTICIPIO PASSATO – Het voltooid deelwoord

REGOLARE – Regelmatig

ALCUNI PARTICIPI IRREGOLARI – Enkele onregelmatige voltooid deelwoorden

LA SCELTA DELL'AUSILIARE – De keuze van het hulpwerkwoord

AVERE – Hebben

Alle overgankelijke werkwoorden (werkwoorden die een lijdend voorwerp bij zich kunnen hebben) krijgen het hulpwerkwoord *avere*.

ESSERE – Zijn

- **wederkerende en wederkerige werkwoorden:** *divertirsi* (zich vermaken), *sposarsi* (trouwen), *conoscersi* (elkaar leren kennen) ... *Ci siamo conosciuti nel 2007.* – We hebben elkaar leren kennen in 2007.

- werkwoorden die een **verandering van toestand** aangeven: *nascere* (geboren worden), *morire* (sterven), *diventare* (worden) ... *Sono nata il 20 agosto.* – Ik ben geboren op 20 augustus.

- werkwoorden die een **statische toestand** aangeven: *essere* (zijn), *stare* (zijn, ergens zijn), *restare* (blijven), *rimanere* (blijven) ... *Ornella è rimasta al mare per 3 settimane.* – Ornella is 3 weken aan zee gebleven.

- **werkwoorden van beweging:** *andare* (gaan), *entrare* (binnenkomen/-gaan), *venire* (komen) ...

Nadia e Sabrina sono andate in Calabria – Nadia en Sabrina zijn naar Calabrië gegaan.

Sommige werkwoorden die beweging aangeven krijgen het hulpwerkwoord **avere**: *viaggiare* (reizen), *nuotare* (zwemmen), *sciare* (skiën), *passaggiare* (wandelen), *camminare* (lopen).

AUSILIARE E PARTICIPIO PASSATO – Hulpwerkwoord en voltooid deelwoord

Wanneer het werkwoord wordt vervoegd met het hulpwerkwoord **avere**, is het voltooid deelwoord onveranderlijk:

Wanneer het werkwoord wordt vervoegd met het hulpwerkwoord **essere**, richt de uitgang van het voltooid deelwoord zich altijd naar het onderwerp:

LA POSIZIONE DEGLI AVVERBI CON IL PASSATO

PROSSIMO – Plaats van bijwoorden bij de passato prossimo

I MARCATORI TEMPORALI – Tijdsaanduidingen

1. Vul deze mindmaps aan vanuit jouw ervaringen en vaardigheden.

SUONI E LETTERE – Klanken en letters (p. 115)

A. Luister naar de woorden en let op de uitspraak van de **s**.

B. Schrijf de woorden in het schema op basis van de uitspraak van de **s**. Luister vervolgens en controleer je antwoorden.

C. Luister naar de woorden en geef aan of de uitspraak van de **z** stemloos of stemhebbend is.

IN AZIONE E... – In actie en... (p. 116)

1. A.A.A. CERCASI – Gezocht

A. Lees deze advertenties en maak de juiste combinaties, samen met een medecursist.

A.A.A. heeft in het Italiaans geen betekenis. Vroeger werd het gebruikt omdat de advertenties op alfabetische volgorde werden geplaatst en A.A.A. dus altijd bovenaan stond.

lo straniero / gli stranieri	de buitenlander
il giardinaggio	(het) tuinieren
cercare	zoeken
il principiante / i principianti	de beginner
sistemare	inrichten, in orde maken
per anni	jarelang
il piatto / i piatti	het gerecht
la scuola materna	de kleuterschool

B. Welke van de in de advertenties voorgestelde activiteiten beheers jij of kun je doen? Praat erover met je medecursisten.

il campo scuola	het schoolkamp
-----------------	----------------

2. LA MIA VITA – Mijn leven

A. Aurora is een Spaans meisje dat in Italië woont. Luister naar wat zij vertelt over haar leven en schrijf in je werkboek wat ze in deze verschillende plaatsen gedaan heeft.

B. Bedenk nu aan de drie plekken op die voor jou het belangrijkste zijn en leg uit je medecursisten uit waarom.

il posto / i posti	de plek
--------------------	---------

Il nostro progetto

...IL COMPITO! – ...De opdracht! (p. 117)

LA BdT DELLA CLASSE! – De tijdbank van de klas!

A. In groepjes. Hebben jullie wel eens van de *Banca del Tempo* ('Tijdbank') gehoord? Weten jullie wat het is? Laat je op weg helpen door de principes.

il libretto / i libretti degli assegni	het chequeboek
--	----------------

B. In tweetallen. Lees de tekst en vertel of 'tijdbanken' jullie een goed idee lijken.

locale	lokaal, plaatselijk
permettere	mogelijk maken
scambiare	ruilen
proprio/-a	eigen
la competenza / le competenze	de vaardigheid
senza	zonder
i soldi	het geld
ogni	ieder(e), elk(e)
il socio / i soci	het lid
il conto corrente / i conti correnti	de bankrekening
il servizio / i servizi	de dienst

altro/-a	ander(e)
dare	geven
ad esempio	bijvoorbeeld
è possibile	het is mogelijk
l'ora	het uur, de tijd
la ripetizione / le ripetizioni	de bijles

C. Maak nu een lijstje van je vaardigheden: bedenk wat je weet, wat je beheerst en wat je kunt doen. Schrijf daarna een korte advertentie om een of meer diensten aan te bieden en hang die op het prikbord.

D. Welke van de diensten door je medecursisten aangeboden diensten interesseert je het meest? Praat met een medecursist en probeer een ruil af te spreken.

la pasticceria	(het) banketbakken, de banketbakkerij
lezione di pasticceria	de patisserieles
la torta / le torte	de taart
il biscotto / i biscotti	het koekje
il pasticcino / i pasticcini	het gebakje
il laboratorio / i laboratori	het atelier

AL DI LÀ DELLA LINGUA – Meer dan taal (pp. 118-119)

IL VOLONTARIATO IN ITALIA – Vrijwilligerswerk in Italië

lo studio / gli studi	het onderzoek
il volontario / i volontari	de vrijwilliger
il territorio / i territori	het grondgebied

I CLOWN DOTTORI – Cliniclowns

la federazione / le federazioni	de stichting
la figura / le figure	de figuur
il sorriso / i sorrisi	de glimlach
l'ospedale / gli ospedali	het ziekenhuis
gli anziani	oudere mensen
il disagio / i disagi	het ongemak
la situazione di disagio	de moeilijke situatie
sociosanitario/-a	op medisch-sociaal gebied
chiamare	opbellen
ognuno di noi	ieder van ons
il gioco / i giochi	het spel(letje)
lo spettacolo / gli spettacoli	de poppenkastvoorstelling
con i burattini	
raccontare	vertellen
la storia / le storie	het verhaal
far ridere	laten lachen
il corso di formazione	de training
in cui	waarin
passare	doorbrennen

LIPU LEGA ITALIANA PER LA PROTEZIONE UCCELLI – Lipu, de Italiaanse bond voor vogelbescherming

ambientalista	milieuactivistisch
il sostenitore / i sostenitori	de aanhanger, supporter
la rete / le reti	het netwerk

l'oasi /le oasi
 articolarsi
 la struttura / le strutture
 il recupero
 la fauna / le faune
 selvatico/-a
 composto/-a da
 maggiore
 promuovere
 tra
 l'amante della natura
 l'uccello / gli uccelli

EMERGENCY

umanitario /-a
 portare aiuto
 la vittima / le vittime
 la guerra / le guerre
 la povertà
 il centro sanitario / i centri sanitari
 dove
 la cura / le cure
 completamente
 gratuito/-a
 alto/-a
 impegnato/-a in
 la diffusione
 la pace
 l'iniziativa / le iniziative
 l'intervento / gli interventi
 il medico / i medici
 il geometra / i geometri

de oase
 onderverdeeld zijn
 de voorziening, facilititeit
 de opvang
 de fauna
 wild
 bestaande uit
 grotere, grootste
 bevorderen, promoten
 onder
 de natuurliefhebber
 de vogel

humanitair
 hulp brengen
 het slachtoffer
 de oorlog
 de armoede
 het gezondheidscentrum
 waar
 de behandeling
 geheel
 gratis
 hoog
 bezig met
 de verbreiding
 de vrede
 het initiatief
 de actie, interventie
 de dokter
 de landmeter

MANI TESE CAMPI DI LAVORO E STUDIO – "Mani tese" werk- en studiekampen

l'organizzazione non governativa (ONG)
 combattere
 la fame
 lo squilibrio / gli squilibri
 il progetto / i progetti
 la cooperazione
 la sensibilizzazione
 operare
 attraverso
 mettere a disposizione
 la / le capacità
 agire
 contro
 la causa / le cause
 il consumo
 dal 1968
 sostenibile
 il campo estivo di lavoro e di studio
 principalmente
 l'adolescente / gli adolescenti

non-gouvernementele organisatie (ngo)
 bestrijden
 de honger
 ongelijkheid
 het project
 de samenwerking
 de bewustmaking
 werkzaam zijn
 door middel van
 ter beschikking stellen
 de vaardigheid
 actie ondernemen
 tegen
 de oorzaak
 de consumptie
 sinds 1968
 duurzaam
 het zomerkamp (voor werk en studie)
 hoofdzakelijk
 de jongere

1. Wat zijn de bekendste vrijwilligersorganisaties in jouw land? Kies er een die je goed kent en presenteer die aan je medecursisten.

2. Heb je wel eens vrijwilligerswerk gedaan? Vertel je medecursisten over je ervaring.

UNITÀ 8 BUON APPETITO! – EET SMAKELIJK!

(p. 120)

Ons project: Een uitgebalanceerd menu voor onze medecursisten samenstellen, rekening houdend met ieders persoonlijke smaak.

WAT WE GEBRUIKEN BIJ ONS PROJECT:

Onderwerpen:

- Eetgewoontes
- Gastronomie en voeding
- Het mediterrane dieet
- De Italianen aan tafel
- Typisch Italiaanse producten

Taalmateriaal:

- De delende lidwoorden
- De onpersoonlijke vorm
- **bisogna** + het hele werkwoord
- De 'directe' gebiedende wijs
- Het voornaamwoord **ne**

Vaardigheden:

Lezen

- Informatie halen uit informatieve teksten
- Teksten als boodschappenlijstjes, menu's en prijslijsten begrijpen

Luisteren

- De belangrijkste informatie uit een interview begrijpen
- Gesprekken tussen klanten en obers in een bar of in een restaurant begrijpen

Spreken

- Over je eigen eetgewoontes spreken
- Een karakteristiek gerecht beschrijven

Gesprekken voeren

- Medecursisten naar hun eetgewoontes vragen
- Adviezen geven voor gezonde voeding
- Veronderstellingen doen

Schrijven

- Een tekst over de eetgewoontes van eigen land en regio schrijven

PRIMO CONTATTO – Eerste contact (p. 121)

PANE E VINO – Brood en wijn

A. Welke voorwerpen herken je in dit schilderij?

B. Hier staan enkele typisch Italiaanse producten. Heb je sommige ervan ooit geproefd? Vond je het lekker?

il (formaggio) parmigiano

la mortadella

lo speck

il radicchio

natura morta con brocca marrone

de parmezaanse kaas

de mortadella

het Tiroler speck

de radicchio (rode sla)

stilleven met bruine kan

TESTI E CONTESTI – Teksten en contexten (pp. 122-123)

1. GLI ITALIANI A TAVOLA – De Italianen aan tafel

A. Lees deze tekst over de eetgewoontes van de Italianen en vul het schema aan.

la dieta / le diete	het eetpatroon
piuttosto	behoorlijk, tamelijk
sano/-a	gezond
sia ... che	zowel ... als
non ... mai	nooit
non mancare	ontbreken
la frutta	het fruit
la verdura	de groente
il pane	het brood
si pranza	men eet tussen de middag
mezzogiorno e mezza	half een
la volte / le volte	de keer
il pranzo / i pranzi	het middageten
il pesce	de vis
il riso	de rijst
il dolce / i dolci	het toetje
invece	daarentegen
solo	slechts
la cena / le cene	het avondeten
tanto	zo
ma	maar
molto più leggero/-a	veel lichter (verteerbaar)
in genere	meestal
l'acqua	het water
la bevanda / le bevande	de drank, het drankje
il vino / i vini	de wijn
meno di	minder dan
la bibita gassata / le bibite gassate	de frisdrank met prik
l'aranciata / le aranciate	de sinas
la limonata / le limonate	de citroenlimonade
si consumano	(ze) worden gedronken
la birra / le birre	het bier
a metà mattina	halverwege de ochtend
molta gente	veel mensen
fare uno spuntino	een tussendoortje nemen
lo yogurt / gli yogurt	het potje yoghurt
il cornetto / i cornetti	de croissant
far merenda	iets zoets eten in de middag
la merendina / le merendine	verpakt zoet tussendoortje
il succo / i succhi di frutta	het vruchtensap
un po' (di)	een beetje
il latte	de melk
si mangia	men eet
molto poco	heel weinig
magari	ook wel
in piedi	staand
il pasto / i pasti	de maaltijd
l'alimento / gli alimenti	het voedingsmiddel

B. Praat met een medecursist over jullie eetgewoontes en vul dan het schema aan met haar/zijn informatie (p.68 van het *quaderno degli esercizi*).

la minestra / le minestre de soep

Weetjes

Italianen eten per jaar ongeveer 28 kilo pasta per persoon, dat wil zeggen 76 gram per dag, de minimum-hoeveelheid voor een bord spaghetti. Pasta is een neutraal ingrediënt dat de creativiteit bevordert en niet dik maakt. Het hangt helemaal af van de saus die je kiest.

Il nostro progetto

Il compito - De kleine opdracht: Schrijf een tekst over de eetgewoontes van je eigen land of regio.

2. LA DIETA MEDITERRANEA COME STILE DI VITA – Het mediterrane dieet als levensstijl

A. Heb jij een uitgebalanceerd voedingspatroon? Doe deze test om erachter te komen.

la dieta mediterranea	het mediterrane dieet
il litro / i litri	de liter
non mi piace per niente	daar houd ik helemaal niet van
non può mancare	mag niet ontbreken
né ... né	noch ... noch
la bistecca / le bistecche	de biefstuk
al sangue	kort gebakken, saignant
varietà	verschillende dingen
la carne bianca	wit vlees
la carne rossa	rood vlees
l'uovo / le uova	het ei
il latte totalmente scremato	de magere melk
alternare	afwisselen
dico	ik zeg
il formaggio stagionato	gerijpte kaas
non hanno sapore	ze smaken naar niks
variare	variëren
i carboidrati	de koolhydraten
equilibrato/ -a	uitgebalanceerd
calorico/-a	calorierijk
contenere	bevatten
il colesterolo	het cholesterol
eliminare	wegnemen
lo zucchero / gli zuccheri	de suiker
il grasso / i grassi	het vet
idratarsi	vocht innemen
abbastanza	tamelijk
vanno consumati	moeten gegeten worden
la proteina / le proteine	het eiwit
non si trovano solo	vind je niet alleen
povero/-a di	arm aan
ricco/-a di	rijk aan
i sali minerali	de minerale zouten
ogni tanto	af en toe
concedersi un capriccio	zich een uitspatting veroorloven

B. Luister nu naar het interview met dokter Lattuga die spreekt over gezonde voeding en over het mediterrane dieet praat. Wijk jouw voedingspatroon erg daarvan af?

ALLA SCOPERTA DELLA LINGUA – De taal ontdekken (pp. 124-126)

1. IL BUONGIORNO SI VEDE DALLA COLAZIONE – Een goede dag zie je af aan het ontbijt

A. Lees deze adviezen voor een gezond en uitgebalanceerd ontbijt en vul het overzicht aan. Probeer dan de regel af te leiden.

bisogna trovare con tranquillità non correre con calma la giornata / le giornate assumere la vitamina / le vitamine dimenticare i cereali seguire una dieta	men moet vinden rustig aan niet haastig doen rustig de (hele) dag tot zich nemen de vitamine vergeten de granen een eetpatroon aanhouden voedzaam het moet de smaak bevredigen het evenwicht zodra je wakker wordt drinken warm het lichaam de gerst het alternatief vol smaak
nutriente bisogna soddisfare il gusto l'equilibrio appena svegli bere caldo/-a il corpo / i corpi l'orzo l'alternativa / le alternative gustoso/-a	

Citaat: "Koffie is de balsem voor het hart en voor de geest." Giuseppe Verdi.

B. Hoe moet een gezond ontbijt zijn? Praat erover met je medecursisten. Luister dan naar het tweede deel van het interview met dokter Lattuga en noteer op een blaadje waar je het mee eens bent.

la spremuta / le spremute l'arancia / le arance	het versgeperste sap de sinaasappel
--	--

C. Kijk opnieuw naar de adviezen bij A en vul schema aan met de vormen van de gebiedende wijs.

IMPERATIVO AFFERMATIVO – Bevestigende gebiedende wijs

IMPERATIVO NEGATIVO – Ontkennende gebiedende wijs

D. Vraag nu aan een medecursist wat zijn zijn/haar eetgewoontes zijn en geef hem/haar adviezen.

così	zo
spesso	vaak

2. TI VA UN APERITIVO? – Heb je zin in een aperitiefje?

A. Lees deze en geef aan welke de ober (C) van een bar zegt en welke de klanten (CL) zeggen. Luister daarna naar de dialoog en controleer.

cosa prendete? Ecco a Lei lo scontrino / gli scontrini il resto offro io! Sono 12 euro e 75 centesimi. il conto / i conti per favore	wat nemen jullie? hier hebt u het bonnetje het wisselgeld ik trakteer! Dat is 12 euro en 75 cent. de rekening alstublieft
---	--

B. Op de prijslijst staan niet alle prijzen. Kun jij zeggen hoeveel de producten kosten waarbij geen prijs staat?

costerà non ne ho idea il caffè decaffeinato il caffè corretto	het zal kosten ik heb geen idee de cafeïnevrije koffie koffie met een scheutje sterke drank warme melk met een beetje koffie de kruidenthee de coffeeshake de grapefruit mineraalwater zonder koolzuur
il latte macchiato	mineraalwater met koolzuur
l'infuso / gli infusi il caffè shakerato il pompelmo / i pompelmi l'acqua minerale naturale	de peer de perzik de abrikoos de prosecco leeg, zonder vulling gevuld de chocolade(crème) de banketbakkersroom de jam de honing de sandwich het stuk pizza
l'acqua minerale frizzante	
la pera / le pere la pesca / le pesche l'albicocca / le albicocche il prosecco vuoto/-a farcito/-a la cioccolata la crema la marmellata il miele il tramezzino / i tramezzini la pizza a tranci	

C. Ga jij regelmatig naar de bar? Wat neem je meestal?

3. LA LISTA DELLA SPESA – Het boodschappenlijstje

A. Help Marco en Isabella hun boodschappenlijstje te maken. Luister naar de dialoog en geef aan welke levensmiddelen ze noemen.

B. Vul nu de tabel aan met de producten die passen bij deze verpakkingen en hoeveelheden. Kun je zelf ook nog andere producten toevoegen?

il supermercato / i supermercati la lattina / le lattine il pacchetto / i pacchetti	de supermarkt het blikje het pakje
---	--

il barattolo / i barattoli	het potje, blik
la bottiglia / le bottiglie	de fles
il pacco / i pacchi	het pak
la confezione / le confezioni	de verpakking
da 6 uova	van 6 eieren
gli alimentari	de kruidenier, buurtsuper
l'oliva / le olive	de olijf
l'etto / gli etti	het ons (100 gram)
il prosciutto crudo	de rauwe ham
la melanzana / le melanzane	de aubergine
la fragola / le fragole	de aardbei
la banana / le banane	de banaan
il ciuffo / i ciuffi di lattuga	de krop sla
il pomodoro / i pomodori	de tomaat
la macelleria / le macellerie	de slagerij
il guanciale	het spek
la salsiccia / le salsicce	de verse worst
il pane casereccio	grof brood
il grissino / i grissini	de soepstengel

4. UN PO' DI SPESA – Een paar boodschappen

Bekijk deze dialogen en vul het schema in je werkboek aan (p. 71 van het *quaderno degli esercizi*).

ecco qua	alstublieft
desidera qualcos'altro?	wilt u verder nog iets?
prego, mi dica	zegt u het maar
quanto ne vuole?	hoeveel wilt u?
e poi	en verder
la carne macinata	het gehakt

QUANTITÀ DETERMINATA – Bepaalde hoeveelheid

QUANTITÀ NON DETERMINATA – Onbepaalde hoeveelheid

QUALCOSA IN PIÙ - iets extra's (p. 127)

1. LA FRUTTA DOVE LA COMPRI – Fruit, waar koop je dat?

A. Hier zie je een paar winkels waar je je boodschappen kunt doen in Italië. Geef aan welke producten (rechts) je in welke winkel kunt kopen.

i salumi	de vleeswaren
----------	---------------

B. Noem, met behulp van het woordenboek, nog meer producten die je in deze winkels gekocht kunt kopen.

2. UN CAFFÈ RISTRETTO MACCHIATO CALDO! – Een extra sterke koffie met een beetje warme melk!

Koffie is in Italië een ritueel en... een kunst! Italianen drinken koffie op heel veel verschillende manieren. Combineer de foto's met de bijbehorende beschrijvingen.

il caffè lungo	minder sterke koffie
il caffè macchiato	koffie met een beetje melk
il caffè ristretto	sterke koffie
il caffè espresso	espressokoffie

il sapore / i sapori	de smaak
intenso/-a	sterk
la caffeina	de cafeïne
la schiuma	het schuim
il liquore / i liquori	de likeur, sterke drank

RISORSE E UN PO' DI ALLENAMENTO – Taalmateriaal en wat oefening (pp. 128-129)

LA FORMA IMPERSONALE – De onpersoonlijke vorm (men)

ESPRIMERE OBBLIGO – Noodzaak aangeven

crescere	groeien
la porzione / le porzioni	de portie
i legumi	de peulvruchten

PER FARE IPOTESI SUL PREZZO – Om veronderstellingen over de prijs te uiten

costerà	zal (wel) kosten
costeranno	zullen (wel) kosten

PREPOSIZIONE DA – Het voorzetsel da

IL NE PARTITIVO – Ne dat een deel van iets aangeeft

IMPERATIVO – Gebiedende wijs

AFFERMATIVO – Bevestigend NEGATIVO – Ontkennend

la tisana	de kruidenthee
-----------	----------------

De gebiedende wijs van **bere** wordt gevormd vanuit het oudere werkwoord **bevere**: bevi / bevete

IMPERATIVO CON I PRONOMI – Gebiedende wijs met voornaamwoorden

fresco	vers
--------	------

PESI E MISURE – Gewichten en maten

l'/le unità	de eenheid
-------------	------------

ARTICOLI PARTITIVI – Delende lidwoorden

CON UN SOSTANTIVO SINGOLARE NON NUMERABILE – Met een niet-telbaar zelfstandig naamwoord in het enkelvoud

del latte	wat melk
-----------	----------

CON UN SOSTANTIVO PLURALE – Met een zelfstandig naamwoord in het meervoud

dei grissini	wat soepstengels
--------------	------------------

PER ENFATIZZARE UN ELEMENTO – Om een zinsdeel te benadrukken

I NOMI COLLETTIVI – Collectieve zelfstandige naamwoorden

GLI INDEFINITI – Onbepaalde voornaamwoorden

qualche(+ enkelvoud)	enkele, een paar
alcuni / alcune (+ meervoud)	enkele, een paar
un po' di mele	wat appels
la mela / le mele	de appel
tutti i/gli ... / tutte le ...	alle ...
nessuno	niemand

1. Wat zijn de ingrediënten van je lievelingsgerecht?
2. Schrijf een paar adviezen voor een gezond eetpatroon op.
3. Vul de mindmaps op basis van je eigen smaak

il piatto / i piatti	het gerecht
il frigo(rifero) / i frigoriferi	de koelkast

SUONI E LETTERE – Klanken en letters

A. Luister naar de woorden. Geef bij elk woordpaar aan of je het woord met de dubbele medeklinker of de enkele medeklinker hoort.

brindare	proosten
l'eco / gli echi	de echo
ecco	hier is/zijn
la pala / le pale	de schep
la palla / le palle	de bal
il camino / i camini	de (open) haard
il cammino / i cammini	het pad
nono/-a	negende
il nonno / i nonni	de opa
la copia / le copie	de kopie
la coppia / le coppie	het stel
il carro / i carri	de kar
caro/-a	lief, duur
la rosa / le rose	de roos
rossa	rood
la nota / le note	de muzieknoot
la notte / le notti	de nacht

B. Luister naar de woorden en schrijf ze op. Let op de dubbele medeklinkers.

C. Zoek in hoofdstuk vijf woorden met dubbele medeklinkers en dicteer ze aan je medecursist.

IN AZIONE E... - In actie en... (p. 130)

1. IL CONTO PER FAVORE! – De rekening alstublieft!

A. Luister naar deze dialoog in een restaurant. Schrijf dan op wat de klanten bestellen en geef aan wat er ontbreekt op tafel.

l'antipasto / gli antipasti	het voorgerecht
gli affettati	de vleeswaren
l'insalata di mare	de zeevruchtensalade
il primo piatto / i primi piatti	de eerste gang
al forno	in de oven bereid
il fungo / i funghi	de champignon, paddenstoel
gli gnocchi	de deegballetjes (<i>van meel en/of aardappelen</i>)
il / i ragù	de bolognesesaus
le vongole	de venusshellen
i tortelli	de tortelli (gevulde deegkussentjes)
il brodo	bouillon
il secondo piatto / i secondi piatti	de tweede gang
la cotoletta / le cotolette	de schnitzel
il saltimbocca alla romana	rolletjes van kalfsvlees gevuld met salie en ham
la sogliola / le sogliole	de tong (<i>vis</i>)
il pesce spada	de zwaardvis
la parmigiana di melanzane	aubergines met tomaat en kaas uit de oven
il contorno / i contorni	het bijgerecht
gli spinaci	de spinazie
il burro	de boter
la carota / le carote	de wortel
lesso/-a	gekookt
la patata / le patate	de aardappel
arrosto	gebraden, in de oven geroosterd
la patata frita / le patate fritte	de patat, friet
il carciofo / i carciofi	de artisjok
il limone / i limoni	de citroen
l'insalata / le insalate	de sla, salade
misto/-a	gemengd
il vino bianco	de witte wijn
il vino rosso	de rode wijn
il vino rosato	de rosé
la cedrata / le cedrate	limonade van sukade
il chinotto / i chinotti	limonade van chinotto (<i>citrusvrucht</i>), lijkt op cola
i dolci	de desserts, toetjes
la crostata / le crostate	vruchtentaart met deegvlechtwerk erop
la panna cotta	opgekookte room met suiker
il gelato	het ijs
la macedonia / le macedonie	de verse fruitsalade
il calice / i calici	het glas met een voet
la forchetta / le forchette	de vork
il bicchiere / i bicchieri	het glas
il coltello / i coltelli	het mes
il tovagliolo / i tovaglioli	het servet
il piatto	het bord
il cucchiaino / i cucchiaini	de lepel

2. INGREDIENTI PER 4 PERSONE – Ingrediënten voor 4 personen

A. Lees met een medecursist deze ingrediënten en koppel ze aan het bijhorende gerecht.

la polpa di pomodoro	het tomatenvrucht vlees
in scatola	in blik
oppure	of
lo spicchio d'aglio	de knoflookteen
la foglia / le foglie	het blad, blaadje (<i>plant</i>)
il basilico	de basilicum
grattugiato/-a	geraspt
l'olio di oliva	de olijfolie
i pinoli	de pijnboompitten
i savoiardi	'lange vingers' (<i>koekje</i>)
il cacao amaro	de pure cacao
in polvere	in poedervorm
la tazza / le tazze	het kopje
la moka	het espressopotje (<i>voor gebruik op het fornuis</i>)
	de bonen (<i>peulvruchten</i>)
	de ui
i fagioli	
la cipolla / le cipolle	

B. Vertel aan een medecursist wat de ingrediënten zijn van een typisch gerecht uit jouw land of regio.

Il nostro progetto

...IL COMPITO! – ...De opdracht! (p. 131)

3. IL PRANZO È SERVITO! – Het eten staat klaar!

A. In groepjes. Jullie moeten een menu maken om het einde van de cursus te vieren. De eerste groep stelt drie *primi piatti* voor, de tweede groep drie *secondi piatti* en de derde groep drie *desserts*.

il salmone / i salmomi	de zalm
------------------------	---------

B. Iedere groep presenteert zijn voorstel, daarna bepalen jullie allemaal samen het menu voor het einde van de cursus, met twee *primi*, twee *secondi* en twee *desserts*. Het menu moet uitgebalanceerd zijn en geschikt voor iedereen. Kies samen ook de dranken.

i maccheroni	de macaroni (<i>dikke buisjes</i>)
vegetariano/-a	vegetarisch

C. Iedere groep schrijft de ingrediënten en de hoeveelheden op die hij nodig heeft om het eigen deel van het menu te maken.

Tips

Als je in een groep werkt is het belangrijk om de werkzaamheden van iedereen duidelijk vast te stellen, om geen tijd te verspillen.

AL DI LÀ DELLA LINGUA - Meer dan taal (pp. 132-133)

L'ARTE DI MANGIAR BENE – De kunst om goed te eten

l'unità politica	de politieke eenheid
gastronomico/-a	gastronomisch
appassionato/-a di	groot liefhebber van
l'autore / gli autori	de auteur
contribuire a	bijdragen aan
unire	verbinden
raccogliere	verzamelen
infatti	namelijk
la ricetta / le ricette	het recept
scientificamente testato/-a	wetenschappelijk getest
arricchire	verrijken
il ricettario / i ricettari	het receptenboek
il suggerimento / i suggerimenti	de suggestie
le norme d'igiene	hygiënevoorschriften
lo stomaco / gli stomaci	de maag
pulito	helder
il classico / i classici	de klassieker
primo/-a	eerste
l'edizione / le edizioni	de editie
il comune / i comuni	de gemeente
il paese natale	de geboortedorp
in suo onore	te zijner/harer eer
la manifestazione / le manifestazioni	het evenement
dedicato/-a aan	gewijd aan
il cibo	het voedsel
in tutti i sensi	in alle betekenissen
lo spettacolo	de show
domestico/-a	thuis-, binnenlandse

1. In Italië bestaan er naast de "nationale" gerechten ook veel en verschillende gastronomische tradities. Is dat ook zo in jouw land? Praat erover met je medecursisten.

PASTA... CHE PASSIONE! – Pasta... wat een passie!

2. Wordt pasta ook in jouw land veel gegeten? En wat is het meest gegeten voedingsmiddel? Maak een korte tekst om die aan je medecursisten te presenteren.

la regina / le regine	de koningin
solamente	alleen
presente	aanwezig
la differenza/ le differenze	het verschil
la variante / le varianti	de variant
ispirare	inspireren
addirittura	zelfs
numerosissimi/-e	zeer talrijk
neanche	ook niet, zelfs niet
conoscere	kennen
lungo/-a	lang
corto/-a	kort
all'uovo	met ei (in het deeg)
la pasta ripiena	gevulde pasta
inoltre	bovendien, verder
la forma / le forme	vorm
la farfalla / le farfalle	de vlinder

WOORDENLIJST

la produzione industriale
la produzione artigianale
fatto/-a in casa
la fantasia
il formato / i formati
la funzione / le funzioni
il sugo / i sughi
perfetto/-a
la carbonara
la puttanesca

la cottura

il dettaglio / i dettagli
fondamentale
va servita
al dente

de industriële productie
ambachtelijke productie
huisgemaakt
de fantasie
het formaat
de functie
de saus
perfect
pasta met room en spek
pasta met pikante
tomatensaus
kooktijd, mate van
gaarheid
het detail
fundamenteel, basis-
moet opgediend worden
beetgaar